COLECŢIA RÂSUL LUMII

TOM ...ăăă... FRIEDMAN

1000 de momente ale uituceniei (din care ne-am amintit doar 246)

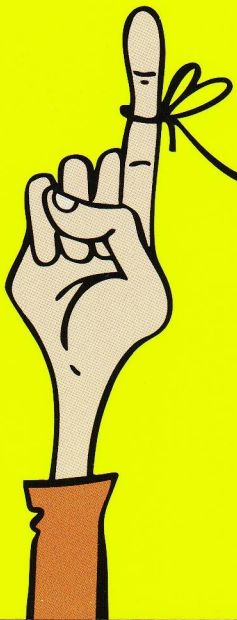

HUMANITAS

Americanul TOM FRIEDMAN este scriitor, editor și producător TV. În această ultimă calitate, Friedman a lucrat douăzeci și cinci de ani pentru mai multe posturi TV din Boston. În 1996 a obținut Premiul Peabody pentru documentarul științific *Odyssey of Life* (*Odiseea vieții*). Întâlnirea lui Friedman cu Paul Solman a avut ca rezultat o carte de succes în anii 1980 în SUA: *Life and Death on the Corporate Battlefield* (*Pe viață și pe moarte în arena corporatistă*), un studiu despre felul cum se impun, supraviețuiesc sau dispar marile companii. Friedman este de asemenea autorul cărții *Up the Ladder* (*Avansând în ierarhie*). *1 000 de momente ale uituceniei (din care ne-am amintit doar 246)* înseamnă trecerea din registrul grav al dezbaterii în registrul comic al literaturii de divertisment. În prezent, Tom Friedman trăiește în nordul Californiei și își concentrează atenția asupra temelor de interes public imediat.

TOM ...ăăă... FRIEDMAN

1000 de momente ale uituceniei (din care ne-am amintit doar 246)

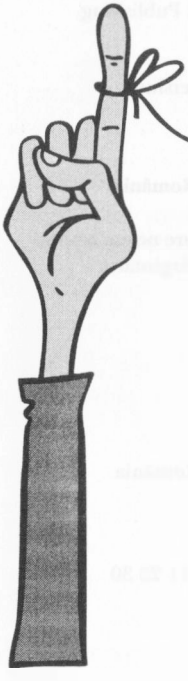

Traducere din engleză de
CRISTINA ARGINTARU

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Coperta: Angela Rotaru

Tom Friedman
First published in the United States under the title:
1 000 Unforgettable Senior Moments

Pentru Christy, Corey și Jonathan

introducere

Nu-i așa c-ar fi nemaipomenit să existe un mod de-a alina confuzia și izolarea în care te împing astfel de clipe? N-ar fi minunat să existe o carte cu pierderi clasice de memorie, suferite de-a lungul timpului de oameni iluștri, care să vă reamintească nu numai că există viață și după asemenea momente, ci și capodopere de creat, Premii Nobel de câștigat, poate chiar și aflarea motivului pentru care te afli într-un anumit loc?

Printr-un mare noroc, țineți acum în mână tocmai o astfel de carte – *1000 de momente ale uituceniei*. E un volum indispensabil pentru toți cei incapabili să-și amintească fie numele, fie prenumele persoanei care tocmai i-a răsărit înaintea ochilor, spunând: „Ce bine-mi pare să te văd!" E cartea pe care o veți lua cu voi peste tot, ca s-o puteți deschide la orice pagină vreți și să vedeți că inclusiv Albert Einstein, Ralph Waldo Emerson, Jimmy Carter și nenumărați alții au trăit lapsusuri mentale pe lângă care ale dumneavoastră par bune de dat uitării.

Dacă și voi, la fel ca mine, ați ajuns la vârsta a doua, primul lucru pe care e bine să-l știți despre pierderile de memorie ar fi: Chiar e vorba despre pierderi de memorie? Mereu mi se pune întrebarea asta și, cu toate că nu-mi amintesc exact ce-am spus, mă bazez pe însemnările mele, care îmi sugerează că răspunsul poate fi „Da", „Nu" sau „Poate".

Cel mai cunoscut tip de uitare este cel „cu capul în nori". În acest caz, informația nu e codificată cum trebuie în memorie – asta *dacă* e cât de cât codificată. Să spunem că v-ați rătăcit cheile. Când le-ați lăsat din mână, n-ați dat atenție locului în care le-ați pus, ați fost distrat sau, cum ar spune oamenii de știință, atenția voastră a fost „împărțită".

Dar aceste lapsusuri nu sunt tipice vârstei înaintate. Până la urmă, și adolescenții – de altfel, almanahuri ambulante de informații nefolositoare – își pot pierde hainele, una după alta, scoțându-și din minți părinții. La fel de bine pot să stea toată noaptea să învețe pentru o lucrare, pentru ca dimineața să uite absolut tot ce-au memorat, dacă informația n-a fost codificată în minte.

Adevărul este însă că, pe măsură ce înaintăm în vârstă, se pare că suferim asemenea pierderi de memorie din ce în ce mai des. Sigur, îmbătrânind, devenim tot mai conștienți de uitare, pe când copiii nu dau atenție acestui aspect. Însă mizele noastre sunt mai mari,

avem mai multe de făcut și responsabilități mai importante.

Dar asta nu-i tot. Dacă aflăm o informație nouă, nu neapărat cea mai cutremurătoare (spre exemplu, că pinguinul imperial mediu cântărește aproape 30 de kilograme și mănâncă pește, calmar și creveți), dar n-o folosim prea curând, e posibil să nu ne rămână niciodată în cap. Și asta nu pentru că memoria noastră n-ar avea suficiente „cămăruțe" pentru a stoca toate informațiile, ci fiindcă, pe măsură ce îmbătrânim, tindem să ne aducem aminte numai lucrurile importante și să nu ne mai deranjăm cu cele de genul informațiilor despre greutatea pinguinilor imperiali. Din acest motiv, îmi place să cred că pierderile de memorie sunt dovada unei minți mai discriminatorii. (S-ar putea ca replica asta să vă fie de folos data viitoare când îi veți exaspera pe cei apropiați.)

Uitarea are chiar un rol important în conservarea speciei. Cum ar fi viața noastră dacă n-am uita nimic – mai precis, dacă ne-am aminti fiecare film prost pe care l-am văzut până la capăt, fiecare chip întâlnit, fiecare ceartă? Cum am putea funcționa dacă n-am avea o atenție distributivă? Asta ar însemna că lucruri precum condusul, mâncatul, sexul, urmărirea intrigii unui thriller – ca să enumerăm numai câteva – ar fi imposibile. Ce înseamnă câteva lapsusuri – e drept, foarte enervante –

prin comparație cu coșmarul de a-ți aminti *absolut tot*?

În același timp, există mari diferențe între indivizi în ceea ce privește capacitatea de a-și aduce aminte, indiferent de vârstă. Un bătrân de 70 de ani poate avea o memorie mai bună decât un tânăr de 18. (La 94 de ani, bunică-mea își amintea fiecare elev pe care-l avusese la un liceu din Ungaria, în timp ce eu nu sunt în stare să-mi aduc aminte unde mi-am parcat mașina... Pe West 88th Street? În Budapesta?)

Asta e vestea bună. (Acum puteți să vă opriți din citit și să treceți direct la cuprinsul cărții.) Pentru aceia dintre voi care nu sunteți numai uituci, ci și masochiști, iată și vestea proastă: mai există un tip de uitare – cea pasageră –, care vine odată cu înaintarea în vârstă. Studiile au arătat că adulților le vine mult mai greu să-și amintească o informație decât studenților. Chiar și în cazul în care bătrânii își amintesc la fel de bine informația ca tinerii, memoria lor se pierde repede. Deși își pot aminti esența, au probleme în momentul în care trebuie să-și amintească detalii precise.

Mai există o variantă de uitare ce poate avea legătură cu vârsta. E vorba despre acele informații stocate în memorie, dar pe care nu ți le poți aminti când ai nevoie de ele. Pentru unii dintre noi, acesta este cel mai diabolic tip de uitare dintre toate. Cunoaștem cu toții mo-

mentele în care informația ne „stă pe limbă". Oamenii de știință, prozaici recunoscuți, de altfel, numesc acest tip de uitare *blocaj*.

Blocajele survin mai des în rândul vârstnicilor decât la tineri, sunt mai frecvente la persoanele de 40 de ani decât la cele de 20 și mai des întâlnite la oamenii de 70 de ani decât la cei de 40. Aceste pierderi de memorie *chiar sunt* specifice persoanelor în vârstă. Numele corecte se pot bloca ușor, pentru că nu sunt însoțite de detalii de context, nu sunt prea bine legate de noțiuni, de cunoaștere sau de asocieri care ar putea trezi memoria. Șansele de a-ți aminti numele Burns ar fi mult mai semnificative dacă, de exemplu, ar aparține unui doctor de la Urgențe, dar ar fi mult prea simplu, nu-i așa?

E adevărat că există multe cărți pe care le-ați putea cumpăra sau cursuri la care v-ați putea înscrie despre cum să asociați detaliile de context numelor, precum și alte informații, și că există persoane care lucrează în vânzări sau oameni politici care par născuți cu abilitatea de a-și aminti nume și locuri. La fel de adevărat e că există și oameni absenți, care par meniți să cutreiere pământul în lung și-n lat fără să-și amintească unde se duc sau de unde vin. Dacă însă nu aveți de gând să pierdeți prea mult timp, energie și bani pentru a vă îmbunătăți semnificativ memoria pe măsură ce înaintați în vârstă, vă recomand metoda mea, mai simplă și mai ieftină. Bălmăjiți un „Ce

bine-mi pare să vă văd!" când dați nas în nas cu cineva al cărui nume nu vi-l puteți aminti, și evitați cu orice preț să jucați Trivial Pursuit*, șah sau pocher.

Ia gândiți-vă: dacă nu vă puteți aminti cine e partenerul vostru, aveți o mare problemă – și nevoie de ajutor specializat cât mai repede. Pe de altă parte, puteți pur și simplu să faceți haz de necaz, exact ceea ce încerc și eu să fac. Când îmi aduc aminte.

Exact asta vă va ajuta să faceți această carte. Și acum vine și cea mai bună parte: o puteți citi la nesfârșit și vi se va părea la fel de proaspătă și de amuzantă ca în ziua în care ați cumpărat-o! N-aveți decât s-o rătăciți, astfel veți mai cumpăra un exemplar – și încă unul, și încă unul, iar și iar!

Bucurați-vă de momentele de uitucenie! Dar nu încercați să vi le amintiți!

T.F.

---

* Trivial Pursuit – joc foarte popular în SUA, creat în 1979 de Scott Abott, redactor-șef de știri sportive la *Canadian Press*, și Chris Haney, foto editor la *Montreal Gazette*. Jucătorii înaintează în direcția corectă răspunzând la întrebări de cultură generală, organizate în șase categorii: geografie, divertisment, istorie, arte & literatură, știință & natură și sport & timp liber (*n.tr.*).

su casa es mi casa

Irwin Edman, profesor de filozofie la Columbia University, l-a vizitat la un moment dat pe unul dintre colegii săi. Pe la vreo două noaptea, acesta a început să caște ostentativ. Cum Edman nu pricepea aluzia, colegul i-a spus: „Irwin, îmi pare rău, dar trebuie să te rog să pleci, mâine-dimineață am un curs la ora 9." „Doamne sfinte, a răspuns Irwin, dar am crezut că suntem *la mine* acasă!"

stai, m-am răzgândit – vreau un terci!

Marchizul de Condorcet părea să fi descoperit cum să scape de teroarea din timpul Revoluției Franceze. Și-a pus niște zdrențe, deghizându-se în țăran, și a șters-o, însă, chiar înainte să ajungă la graniță, a tras la

un han plin de mușterii înfometați și, uitând complet de deghizare, a cerut o omletă extravagantă din douăsprezece ouă. În loc de masă, a primit condamnarea la ghilotină.

primul premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

Celebrul uituc și dezordonatul scriitor englez G.K. Chesterton i-a fost foarte devotat mamei sale. Când s-a logodit, i-a scris o scrisoare lungă, în care i-a dat vestea. Ar fi fost și mai înduioșător dacă mama sa n-ar fi fost în aceeași cameră cu el în momentul în care compunea scrisoarea!

sau, şi mai bine, să mă caute el

Într-o seară, dramaturgul și filozoful german Gotthold Lessing, căzut pe gânduri, și-a dat seama că își pierduse cheile de la casă. Când a bătut la ușă, una dintre servitoare s-a uitat pe geam, dar cum nu l-a recunoscut pe profesor în întuneric, i-a strigat:

„Profesorul nu este acasă!" „A, prea bine, nici o problemă!" a replicat celebrul nostru uituc și s-a întors să plece, adăugând: „Spuneți-i c-o să-l caut altă dată!"

mai bună decât „hei, tu!"

Fiindcă nu-și putea aminti numele nimănui, Chuck Berry le spunea tuturor Jack. Zsa Zsa Gabor, întrebată la un moment dat despre la fel de proverbiala ei uitucenie, a răspuns: „Dhragă, cum crezi tu c-a început ticul ăsta cu «dhragă»?"

dar și-a amintit că era în londra

În octombrie 1944, poetul galez Dylan Thomas a lipsit de la nunta prietenului său Vernon Watkins din Londra, unde trebuia să fie cavaler de onoare. După ceremonie, Watkins a primit un plic de la Thomas, care conținea două scrisori: în prima poetul se scuza pentru că uitase la ce biserică avusese loc nunta, iar în a doua – fiindcă uitase să expedieze prima scrisoare.

deşi nu atât de mare cum ar fi putut fi

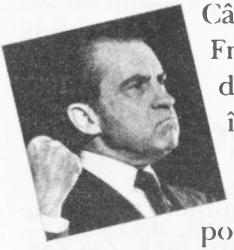

Când Richard Nixon a sosit în Franţa la funeraliile preşedintelui Georges Pompidou, în aprilie 1974, probabil că îşi lăsase mintea undeva pe drum, pentru că la aeroport a declarat: „E o zi mare pentru Franţa!"

şi transmiteţi-i, vă rog, complimente încântătoarei sale soţii

Sir Thomas Beecham (1879–1961), fondatorul Filarmonicii din Londra, a dat la un moment dat, în holul unui hotel, peste o doamnă distinsă. Deşi nu-şi amintea numele ei, era sigur că o cunoştea. După ce au discutat puţin, Beecham şi-a amintit vag că femeia ar avea un frate. Sperând să afle astfel ceva despre identitatea ei, el a întrebat-o cum o mai ducea acesta şi dacă avea aceeaşi slujbă. „A, minunat, minunat! Şi da, e tot rege", i-a spus prinţesa Mary despre George al VI-lea.

e foarte posibil să am și părinți

Într-un interviu din 2001 pentru revista *Premiere*, Drew Barrymore a fost întrebată dacă vrea să aibă copii. „Bineînțeles, a răspuns ea. Cel puțin doi, mai ales că eu n-am avut un frate sau o soră, să creștem împreună." S-a întrerupt brusc, însă, după care a adăugat: „Adică, *am* un frate, dar n-am petrecut prea mult timp împreună. Ăăă, și am și o soră!"

nu-i nimic, oricum n-ar fi găsit lamă

Un prieten al lui Ludwig van Beethoven, pe numele său Frederick Starck, a trecut pe la acesta într-o dimineață și l-a găsit pe marele – dar uitucul – compozitor în dormitor, îmbrăcându-se. Lucru curios, fața lui Beethoven era acoperită de un strat zdravăn de săpun uscat. Cu o seară în urmă, compozitorul își săpunise fața, pregătindu-se să se radă, numai că între timp uitase ce avea de gând să facă și se dusese așa la culcare.

ah, am crezut că mozart a luat-o de la mine

Aflat la Londra și auzind o melodie care i s-a părut cunoscută, solistul și compozitorul Neil Diamond a comentat că era „inspirată" din hitul său *Song Sung Blue.* Cel care-l însoțea l-a corectat rapid, spunându-i: „Nu, e Mozart." „Aha" a răspuns Diamond, care uitase – în mod convenabil – că, de fapt, el fusese cel care „împrumutase" muzica pentru hitul cu pricina din Concertul nr. 21 pentru pian al lui Mozart.

un pas mic și greșit pentru om...

În 1969, astronautul Neil Armstrong își pregătea și repeta replica pe care avea s-o spună în momentul când urma să devină primul bărbat care pășea pe Lună.

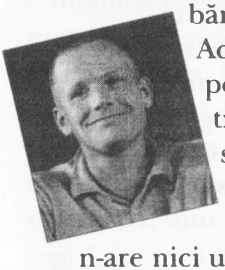

Aceasta era: „Un pas mic pentru *om*, un salt uriaș pentru omenire." Ce i-a ieșit, în schimb, a fost: „Un pas mic pentru oameni, un salt uriaș pentru omenire" – ceea ce n-are nici un sens, din moment ce „oameni" și „omenire" sunt sinonime. Nu mai

contează însă, căci cărțile de istorie au corectat greșeala. Din păcate, faimoasa replică e aproape de fiecare dată rostită greșit – adică așa cum a spus-o Armstrong.

hai să-l invităm la cină cât de curând

Dramaturgul Howard Lindsay (1889–1961) uita frecvent numele prietenilor și cunoștințelor. Uneori, însă, acest lucru a avut consecințe neașteptate, așa cum s-a întâmplat când s-a implicat într-un lung și veninos conflict cu un anumit actor. Ani întregi, Lindsay a refuzat chiar să stea în aceeași cameră cu acesta atunci când se întâlneau întâmplător. Într-o seară, însă, în timpul unei petreceri la Hollywood, nu mică i-a fost mirarea soției lui Lindsay când și-a văzut soțul prins într-o conversație însuflețită tocmai cu dușmanul său de moarte. Discuția s-a terminat într-o explozie de râsete, Lindsay l-a bătut prietenește pe actor pe umăr, după care, întorcându-se la soția sa, a întrebat-o în șoaptă: „Cine era individul cu care tocmai am vorbit?"

unde a fost mâna invizibilă când a avut nevoie de ea?

Adam Smith, părintele economiei moderne și autorul *Avuției națiunilor. O cercetare asupra naturii și cauzelor ei,* era un distrat notoriu. Odată, el a pus pâine și unt într-o ceașcă de ceai, iar după ce a gustat rezultatul, a declarat că era cel mai rău ceai pe care-l băuse vreodată.

singura chestie e să nu i te așezi prea aproape de cap

În 1991, membrii Comisiei Cinegetice a statului Georgia se dădeau de ceasul morții, dezbătând un punct de pe agendă: reglementarea curselor de aligatori. După câteva schimburi acide de cuvinte, un funcționar atent – singurul, se pare – și-a dat seama că, din cauza unei greșeli de dactilografiere, discutau o problemă inexistentă, în loc să se ocupe de cea din agendă: reglementarea burselor de aligatori.*

---

* Joc de cuvinte intraductibil: *the regulation of alligator rides* (engl.) – reglementarea curselor de aligatori/ *the regulation of alligator hides* (engl.) – reglementarea vânzării pieilor de aligator (*n.tr.*).

anul viitor îl înscriem la săritura cu prăjina

Jocurile Olimpice din 1932. Concurenții de la proba de 3 000 de metri se pregăteau de ultimul tur de pistă. Din păcate, un oficial se uita în altă direcție și a uitat să agite clopoțelul care semnaliza ultimul tur. După ce atleții au trecut ceea ce trebuia să fie linia de sosire, au continuat să alerge. Favoritul, un finlandez pe nume Volmari Iso-Hollo, a încheiat primul cursa, numai că, deoarece alergase 450 de metri în plus, înainte ca oficialul cu clopoțelul să revină cu picioarele pe pământ, a înregistrat cel mai slab timp din istoria probei de 3 000 de metri.

am dorit un aer prietenos, deschis

În 1995, în Jacksonville, Florida, era pe cale să fie înființată o nouă închisoare. Construcția a costat 35 de milioane de dolari și era dotată cu orice își putea dori o comunitate să fie dotată o închisoare. A existat însă și o mică problemă: autoritățile au uitat să comande și uși pentru cele 195 de celule.

ăsta clar e un bildungsroman de succes

Criticul și filozoful rus Mihail Bahtin scria ceva nou despre „bildungsroman", un roman al creșterii spirituale, morale sau psihologice. Încrâncenat să termine, Bahtin, un fumător înrăit, s-a trezit că rămăsese fără foiță de rulat țigări, o situație inadmisibilă. Neavând nici bani, distratul a aruncat o privire prin cameră, încercând să descopere ceva cu care ar putea înlocui foița, și a înșfăcat primul lucru care i-a căzut în mână, ca să-și dea seama câteva ore mai târziu că fumase o bucată serioasă din importanta-i lucrare.

nu, nu canapeaua!

Pentru o scenă pe care o filma pentru *Unora le place jazzul* (1959), Marilyn Monroe trebuia să intre într-o cameră, să meargă la bufet, să cotrobăiască prin sertare, unde găsea o sticlă de burbon, și să ceară ceva de băut. A filmat scena de 52 de ori în șir, nereușind însă să-și depășească recordul de 82 de duble, pe care faimoasa și uituca stea de cinema îl stabilise mai demult.

„La cea de-a cincizeci și treia dublă, și-a amintit regizorul Billy Wilder, i-am spus că o

să-i scriem replicile și o să i le punem în sertarele pe care trebuia să le deschidă. Problema e că s-a dus la alt dulap."

le iau și pe alea de 40, dacă ai

Un vânzător de pantofi șomer, care se străduia să o scoată cumva la capăt, s-a hotărât să jefuiască o bancă din Queens, New York. Începutul biletului pe care i l-a înmânat casierului a demonstrat însă un slab interes pentru valorile bancnotelor americane: „Dă-mi toate bancnotele de 10, de 20...", spuneau primele rânduri ale biletului. Apoi însă memoria l-a trădat: „Și pe alea de 30".

cât despre poanta cu „acum 87 de ani", era tot a mea

Câteodată, *să te prefaci* că uiți îți salvează pielea. Senatorul republican din New York Chauncey M. Depew, cunoscut și pentru plăcerea cu care spunea bancuri, a fost ales să vorbească imediat după Mark Twain la un banchet. Twain a ținut un discurs înflăcărat. Depew s-a dus la tribună, a așteptat până

când râsetele și aplauzele s-au stins și s-a prefăcut cu isteţime că a uitat tot: „Domnule maestru de ceremonii, doamnelor și domnilor, a început el, înainte de acest dineu, Mark Twain și cu mine am hotărât să facem schimb de discursuri. El tocmai l-a rostit pe al meu, și trebuie să spun că sunt foarte mulţumit de modul în care l-aţi apreciat. Îmi pare rău să vă anunţ însă că am pierdut hârtiile discursului său și că nu-mi mai aduc aminte nici o vorbă din ce trebuia să spun. Mulţumesc."

sper să-ţi placă!

Preotul și scriitorul englez William Lisle Bowles i-a dăruit unei enoriașe, de ziua sa de naștere, o Biblie. Când aceasta l-a rugat să scrie câteva rânduri, preotul a semnat: „De la autor".

vrei să spui că n-o să mă votezi?

Senatorul de Tennessee Howard Baker se îndrepta dinspre Camera Senatului spre biroul său, când un grup de turiști l-a oprit. Unul dintre ei i-a spus: „Stai așa, știu cine

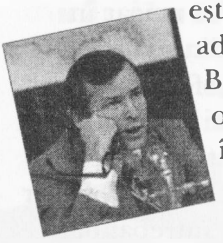

ești. Nu, nu-mi spune, îmi aduc aminte imediat." Baker a așteptat cuminte ca omului să-i revină memoria, însă în cele din urmă a cedat: „Howard Baker". Turistul a clătinat din cap, încă incapabil să-și amintească, murmurând: „Nu, nu-i ăsta..."

ai salvare, n-ai scăpare

Din cauză că i-a explodat un pneu și a intrat într-un parapet în timpul unui raliu din Tennessee, pilotul de curse Buddy Baker s-a lovit la cap și a avut câteva coaste rupte. El a fost fixat pe o targă cu rotile și suit într-o salvare, dar șoferul salvării a uitat să încuie ușa din spate. Când salvarea a demarat în trombă, Baker s-a rostogolit cu tot cu targă pe pistă, unde a văzut cu groază că alte mașini se îndreptau spre el. Din fericire, imediat după accident, un oficial a ridicat fanionul care le semnala piloților să încetinească, dar bineînțeles că și o mașină care rulează cu viteză redusă poate să te ucidă. Medicii au alergat după targă, au scos-o de pe pistă și tocmai erau pe punctul să-l suie pe Baker la loc în salvare, când acesta a insistat să fie imobilizat

în dreapta șoferului, socotind că măcar în felul ăsta n-o să cadă pe ușa din spate. Numai că, în drum spre spital, șoferul n-a oprit la un semafor, a fost cât pe-aci să se tamponeze cu o altă mașină, a intrat pe trotuar și s-a oprit în niște tomberoane. După ce Baker a primit îngrijiri, medicii l-au întrebat dacă voia să fie dus înapoi pe pistă. Baker a refuzat.

nani, nani, tunul mamii

În plină sesiune în Camera Lorzilor, baroneasa Trumpington of Sandwich s-a ridicat și a început vorbească despre salariile plătite guvernantelor și doicilor. „A existat o doză importantă de confuzie în această chestiune", a declarat ea, cu gura păcătosului care adevăr grăiește. După ce-a vorbit tot mai pătimaș vreme de cinci minute, baroneasa s-a oprit dintr-odată și a spus: „Domnilor, am greșit subiectul." Problema aflată în dezbatere în Camera Lorzilor era modificarea unei legi referitoare la securitatea națională, dar, când a luat cuvântul, baroneasa și-a încurcat propriile însemnări și a citit din altceva.

*u2, bono?**

Bono (pe numele său adevărat Paul Hewson), solistul trupei rock U2, își pierde adeseori diverse lucruri, de la chei și bani până la șosete și chiloți. Dar acestea sunt pierderi neînsemnate de memorie. În 1981, înainte de-a înregistra albumul *October*, Bono n-a găsit versurile cântecelor, așa că a trebuit să scrie altele chiar în studio. Versurile originale i-au fost înapoiate după 24 de ani, după ce au apărut în mod misterios în podul casei unei femei.

nici nu-ți imaginezi cât de greu mi-a fost să găsesc piese

Robert Challender, din Reno, Nevada, a uitat să-și înmatriculeze Datsun-ul din 1978, trezindu-se la o lună după ce termenul-limită trecuse. Registrul Auto din Nevada, confruntându-se cu un moment de uitucenie instituțională, i-a trimis o notă de plată întârziată

* Se poate citi și *You too, Bono?* (Și tu, Bono?) (*n.tr.*).

în valoare de 378 426 de dolari, dintre care 260 000 reprezentau penalități din 1900, dată la care în Nevada nu existau automobile, cu atât mai puțin importuri japoneze.

numele cui îi stă pe limbă?

În 1990, Danny Bonaduce, fostul star din *Partridge Family*, a cunoscut-o pe cea care avea să-i devină soție, Gretchen, la o întâlnire pe neve. S-au căsătorit în aceeași zi. Potrivit actorului, a doua zi dimineața, când s-a trezit lângă proaspăta lui soție, a fost nevoit s-o întrebe cum o cheamă. În ciuda începutului puțin promițător, cei doi sunt încă împreună și au doi copii.

dacă tot ai venit, te superi dacă te uiți și la cuptorul cu microunde?

În 1996, în timpul unei întâlniri a membrilor comisiei districtuale, inspectorul din Reading, Pennsylvania, s-a plâns că de doi ani nu-i mai merge calculatorul și că în tot acest timp a trebuit să folosească mașina de scris pentru a-și redacta scrisorile și procesele-verbale. Ar fi avut, probabil, tot dreptul

să înceapă o acțiune în instanță dacă nu s-ar fi descoperit la scurt timp după aceea că uitase să bage calculatorul în priză.

data viitoare o să port o haină cu fermoar

Eseistul Charles Lamb s-a întâlnit într-o bună zi cu Samuel Coleridge în Hampstead Heath, la Londra. Coleridge l-a prins pe Lamb de un nasture de la haină, l-a tras deoparte și a început să peroreze pe marginea subiectului la care se gândea. După puțin timp, Lamb și-a amintit că trebuia să ajungă undeva. Nevăzând altă cale de scăpare, și-a scos cuțitul din buzunar și a tăiat nasturele de care Coleridge încă îl ținea, lăsându-l pe poet cu nasturele în mână. Ceva mai târziu, întorcându-se, Lamb l-a regăsit pe Coleridge în același loc, vorbindu-și sieși pe aceeași temă. Atunci Lamb și-a reluat vechea poziție, în timp ce Coleridge continua să țină nasturele zdravăn în mână, aparent fără să fi băgat de seamă absența prietenului său.

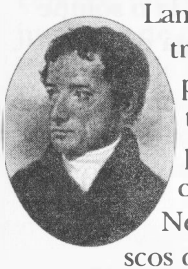

chiar trebuie să nu mai fumez atâta opiu

Thomas de Quincey, autorul *Confesiunilor unui opioman englez*, era atât de distrat, încât adeseori avea probleme chiar și cu cele mai simple lucruri. Avea nevoie de ajutor să se îmbrace, iar în timp ce se uita peste manuscrise la lumina lumânării uita uneori ce făcea și-și dădea foc părului. Colecționar împătimit de cărți, își umplea și ultimul cotlon al casei, moment în care recurgea la o soluție ingenioasă: își abandona întreaga colecție și se muta în altă casă.

B = al doilea raft de sus în jos[2]

Fotograful Erns Haas i-a făcut lui Albert Einstein o poză care a devenit celebră și care-l înfățișează pe faimosul fizician mângâindu-și gânditor bărbia, ca și cum ar fi cugetat la misterele universului. În realitate, fotografia a fost făcută imediat după ce Haas l-a întrebat pe Einstein pe ce raft pusese o carte.

pony express *arată tot mai bine*

Primul avion poştal din lume a fost programat să decoleze din Potomac Park, Washington D.C., pe 14 mai 1918, la ora 11.30. Agitaţia se simţea în aer: la locul faptei se strânsese o mulţime impresionantă. Chiar şi preşedintele Wilson era acolo. Numai că motorul avionului pur şi simplu n-a vrut să se pună în mişcare. O echipă de mecanici a cercetat tot ce se putea cerceta, dar, după o jumătate de oră, avionul tot n-a pornit. Preşedintele era departe de a fi mulţumit – iar nemulţumirea i-a crescut în momentul în care unul dintre mecanici s-a gândit să verifice şi rezervorul, care de altfel era gol.

adică o închisoare adevărată?

Un bărbat care încerca să jefuiască o filială a Bank of America din Merced, California, dar n-avea armă, s-a gândit să încerce primul lucru care i-a trecut prin cap: şi-a vârât mâna în buzunar şi a îndreptat degetul, prin haină, spre casier. Numai că apoi omul nostru a dat dovadă de o incredibilă pierdere de memorie: şi-a scos mâna din buzunar şi şi-a îndreptat degetul spre casier, cerându-i banii. A ridicat

chiar și degetul mare, prefăcându-se că apasă pe trăgaci. Casierul, silindu-se să nu râdă, l-a rugat să aștepte un moment și a chemat poliția, care l-a arestat – însă folosind cătușe adevărate.

apropo, cine cântă la pian în seara asta?

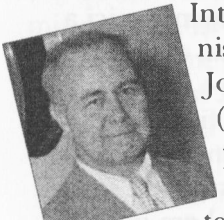

Într-o seară, la un concert, pianistul de origine poloneză Josef Cazimir Hofmann (1876–1957) s-a așezat la pian, părând relativ confuz. Ceilalți membri ai orchestrei au așteptat, alarmându-se însă din ce în ce mai tare. Într-un târziu, Hofmann s-a aplecat spre o femeie din primul rând și i-a șoptit: „Ați putea, vă rog, să-mi împrumutați programul? Am uitat cu ce trebuie să încep!"

săptămâna viitoare îl onorăm pe sergentul woolsworths

Cel mai important general englez din cel de-al Doilea Război Mondial, mareșalul Bernard Law Montgomery, a luat parte la dineul dat în cinstea sa la Hollywood de Samuel Goldwyn de la MGM. Vestit pentru uitucenia

sa, Goldwyn și-a început abil discursul: „Îmi face o deosebită plăcere să-i spun bun venit la Hollywood în această seară unui distins soldat." Apoi și-a ridicat ochelarii și s-a adresat mulțimii de celebrități: „Doamnelor și domnilor, un toast pentru... Marshall Field Montgomery." A urmat un moment de tăcere uimită, căci Marshall Field era și încă este un celebru magazin universal din Chicago. A intervenit însă un alt mogul cu memorie slabă, Jack Warner, de la Warner Brothers, care a încercat să-l ajute pe Goldwyn: „Montgomery Ward, vrei să spui."*

zăpăceală încoronată

Câteodată, un moment de uitucenie care ar putea duce la un dezastru de neînchipuit poate fi gestionat cu dibăcie de o minte ageră și o experiență dobândită cu greu. Lawrence Barrett, un minunat actor și director de teatru din secolul al XIX-lea, a fost nevoit să angajeze în ultima clipă un prieten cam bătrâior pentru a-l înlocui pe actorul care juca rolul

* Magazin fondat în 1872 de Aaron Montgomery Ward (*n.tr.*).

important al regelui. Tot ce trebuia să facă acesta era să urle ordine către Barrett, dar când a venit timpul ca bătrânul actor să înceapă, s-a dovedit că acesta uitase tot. Dezorientat, actorul a improvizat, strigându-i lui Barrett: „Vino-ncoace!" Așteptându-se la ce era mai rău, Barrett s-a îndreptat spre tron. Prietenul său i-a șoptit la ureche că nu-și amintea nici măcar o replică. Dezorientat la rându-i, Barrett s-a înclinat și s-a întors spre scenă. Dar, chiar în momentul în care se pregătea să tragă cortina, a primit o poruncă regală de la prietenul său: „Să nu uiți nimic din ce ți-am spus!" Publicul n-a bănuit nici o clipă c-ar fi fost ceva în neregulă.

măcar s-a întors de la spălătorie

Hans Hotter, bas-baritonul care în 1973 a început să interpreteze cel mai faimos rol al său, Wotan, zeul german, în *Valkiria* lui Richard Wagner, se pregătea într-o seară să-și facă marea intrare în actul trei. Distrat, el și-a luat mantaua din cabină, și-a înfășurat-o în jurul umerilor și a intrat pe scenă, numai că publicul a început să chicotească. La spate, din manta se ițea umerașul pe care fusese atârnată. Și, ca să fie tacâmul complet, umerașul mai era și roz.

ștergeți ultima remarcă

În 2004, judecătorul australian Dean Mildren a declarat că a fost „complet descumpănit" când un hoț bine-cunoscut a fost eliberat pe cauțiune pentru a treia oară în același an, neținându-se seama de interdicția impusă de tribunal. Mildred a vrut să afle cine fusese idiotul de jurist care făcuse asta. I s-a adus discret la cunoștință că era chiar el.

al doilea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

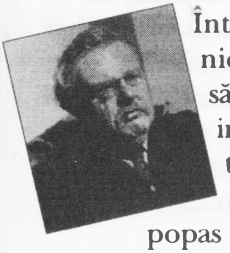

Într-o bună zi, scriitorul britanic G.K. Chesterton se grăbea să ajungă la o întâlnire foarte importantă, la care deja întârziase. Cum îi era însă foarte sete, a făcut un scurt popas la o lăptărie unde mergea când era copil, ca să-și ia ceva de băut. Apoi a cumpărat un pistol de la un magazin de arme din apropiere, un lucru pe care și-l pusese de mult în cap să-l facă. Abia atunci a reușit să-și amintească unde trebuia de fapt să ajungă – la propria nuntă.

stai să vezi ce ți-am pregătit pentru săptămâna viitoare*!*

Pe când era liderul majorității grupului democrat al Senatului Democratic, Lyndon Johnson s-a întâlnit la un moment dat în lift cu republicanul Norris Cotton din New Hampshire. „Norris! a exclamat Johnson, chiar pe tine te căutam. Vino cu mine." Ajunși în biroul lui Johnson, acesta a luat o cutiuță de pe masă și i-a dăruit-o celuilalt, aferându-se: „Norris, m-am întors de curând din Mexic, de unde am adus pentru câțiva prieteni apropiați din Senat niște butoni de cămașă. Abia azi mi s-a ivit ocazia să ți-i dăruiesc." După vreo două săptămâni, Cotton s-a întâlnit iar cu Johnson, care a exclamat: „Norris, chiar pe tine te căutam! Urmează-mă, te rog." Din nou în biroul lui Johnson, Cotton a primit o a doua cutiuță cu butoni: „Norris, m-am întors de curând din Mexic, de unde am adus pentru câțiva prieteni apropiați din Senat niște butoni de cămașă. Abia azi mi s-a ivit ocazia să ți-i dăruiesc..."

mda, şi tipul de lângă tine e marc antoniu

Spyros Skouros, bossul de la Twentieth Century-Fox, avea mari probleme în ceea ce

privește amintirea numelor. Într-o bună zi, pe platoul de filmare de la *Cleopatra*, o femeie din distribuție a venit la el și i-a spus: „Nu-i așa că nu știi cum mă cheamă?" „Ba da, știu." Frumoasa actriță a început să-l tachineze: „Asta-i culmea, mă plătești cu un milion de dolari și nu-ți amintești cum mă cheamă! Spyros, spune repede cum mă cheamă! Dacă-ți aduci aminte, îți dau jumătate din bani înapoi!" i-a spus Elizabeth Taylor. Skouros și-a stors creierii o vreme, după care i-a răspuns: „Păi... ăăă... Cleopatra!"

să vedem, deci în ierusalim ar fi 4.20

În *The Crusades*, filmul din 1935 al lui Cecil B. DeMile, Henry Wilcoxen, care juca rolul regelui Richard Inimă de Leu, a uitat în ce secol se petrecea acțiunea, căci, când și-a azvârlit cât colo pelerina, publicul i-a văzut clar ceasul de la mână.

ar trebui să mă vezi la volanul unei jeep

Pe când generalul George Metaxas, dictatorul Greciei, inspecta, în 1930, una dintre bazele aeriene ale țării, i s-a propus să piloteze

un hidroavion. Bucuros, Metaxas a început să se înalțe și să se învârtă. Dar când comandantul bazei aeriene, care-l însoțea pe general, și-a dat seama că acesta se pregătea să aterizeze pe pistă, a încercat să-i sugereze, cât mai diplomatic, că ar fi fost poate mai bine dacă ar fi încercat să aterizeze pe apă, dat fiind că se aflau într-un hidroavion. Metaxas și-a cerut scuze pentru zăpăceală și a aterizat în siguranță, apoi s-a ridicat, i-a mulțumit comandantului pentru tact, a deschis ușa aparatului și s-a prăbușit instantaneu în mare.

dacă mi-aș putea aminti unde am pus eprubeta...

Una dintre cele mai înspăimântătoare pierderi de memorie din lume implică descoperirea unei bombe atomice la capătul unei mine adânci dintr-un sit de probe din Kazahstan. Bomba stătea acolo din 1991, gata să fie declanșată în caz de nevoie, făcând parte din programele de încercări ale Uniunii Sovietice. Dar Uniunea Sovietică s-a destrămat, Kazahstanul și-a proclamat independența, n-a mai fost nevoie de arme nucleare, iar bomba noastră a fost uitată cu desăvârșire.

ia de-aici, geniu distrat ce eşti!

Arhimede, astăzi unul dintre părinţii ştiinţei şi matematicii, era o persoană importantă şi pe vremea sa. Astfel, când romanii au atacat cetatea grecească Siracuza, unde locuia şi

Arhimede, un soldat roman a primit ordinul de a-l aduce în faţa împăratului plin de admiraţie pentru persoana lui. Dar după ce soldatul l-a bătut de nenumărate ori pe umăr, încercând să-i atragă atenţia, iar Arhimede n-a reacţionat în nici un fel, absorbit de problema pe care o schiţase în praful de pe jos, romanul s-a înfuriat, considerându-se insultat, şi l-a ucis cu sabia.

nu vreau să mă gândesc la ce v-aţi pus în ceai, doamnă morrow

Elizabeth Morrow, poetă, profesoară şi soţia senatorului Dwight Morrow, l-a invitat la ceai într-o după-amiază pe atotputernicul bancher J.P. Morgan. Acest Morgan era mândrul posesor al unui nas imens şi hâd, cel

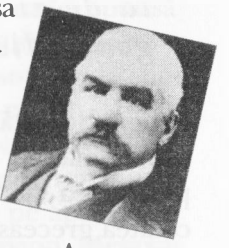

puțin la fel de celebru ca uriașa sa avere. Doamna Morrow și-a instruit bine fiicele să nu care cumva să comenteze ceva, indiferent de cât de ciudat li s-ar părea că arată musafirul. Dintre toate, cel mai tare o îngrijora ceea ce-ar fi putut spune Anne. Aceasta, care mai târziu avea să se mărite cu Charles Lindberg, era o gură-spartă recunoscută. Fata nu-și putea lua ochii de la nasul lui Morgan, dar a fost prezentată iute, alături de celelalte surori ale sale, și apoi ușuită din cameră înainte de-a putea spune vreo prostie. Abia atunci a început și Elizabeth să se relaxeze și l-a întrebat pe mult-stimatul său oaspete: „Cum doriți nasul, domnule Morgan, cu frișcă sau cu lămâie?"

refolosire

Cu toate că Arthur James, care preda autorii clasici la Eton de mulți ani, putea cita din memorie lucrările celebre ale grecilor și latinilor, după ce a ieșit la pensie a început să aibă și pierderi de memorie. Într-o zi, pe când pedala spre casă, s-a întâlnit cu un prieten care a remarcat că avea o bicicletă nouă. Confuz, James și-a dat seama că probabil luase, din greșeală, bicicleta poștașului, așa că a

pedalat înapoi până la oficiul poștal, adică vreo unsprezece kilometri, a rezemat bicicleta de gard, a intrat, s-a scuzat, a ieșit, s-a urcat din nou pe bicicleta omului și a pornit spre casă.

în afară de asta, cred că sunt bine informat

Când prim-ministrul Benjamin Disraeli a trecut s-o viziteze pe Lady Bradford, prietena sa, servitoarea acesteia i-a spus că doamna era plecată în oraș, așa cum se întâmpla de obicei în fiecare zi de luni. „Credeam că știți asta, domnule, a adăugat servitoarea." „Habar n-aveam, la fel de bine cum habar n-aveam nici că azi e luni."

cel puțin, cred *că e mort*

Abilitatea de a ține discursuri a senatorului Bob Dole era greu pusă la încercare de momentele sale de distracție. Odată, el încerca să explice cât de greu le era politicienilor să-și țină viața privată ascunsă privirilor altora. „Ați citit ce-a avut de spus Disraeli, a declarat senatorul, după care a făcut o pauză destul de lungă. Eu, unul, nu-mi aduc aminte ce a zis. Sigur e însă că a spus ceva." A mai făcut o

pauză, după care a continuat: „Din păcate, Disraeli nu mai este printre noi."

ai face bine să-ți amintești
de mine,
șobolan nenorocit ce ești!

Actorul James Cagney a văzut, în New York, un bărbat pe partea cealaltă a străzii și i-a atras atenția soției sale: „Îl vezi pe individul ăla? A fost colegul meu de bancă în școală. Îl cheamă Nathan Sidelsky." Cum soția sa se îndoia de spusele lui, Cagney s-a dus la om și – să vezi și să nu crezi! – chiar *era* Nathan Sidelsky!

Oricum, pentru orice sclipire măreață a memoriei există și un moment de absență. În cazul nostru, domnul Sidelsky a fost cel care nu l-a recunoscut pe Cagney, unul dintre cei mai faimoși actori din lume.

eram mult mai mare atunci,
chiar mai mare
decât sunt acum (versul întâi)

După mulți ani de la scrierea și înregistrarea celebrei piese *Maggie Mae* (1971), Rod

Stewart a dezvăluit că melodia îi fusese inspirată de prima sa iubire adevărată – al cărei nume, din nefericire, nu și-l mai amintea.

bineînțeles, nimeni n-o să mănânce, de fapt

Congresmenul newyorkez Sol Bloom, evreu ortodox, candida în 1923 la realegeri când prietenul său, senatorul newyorkez Royal Copeland, neevreu, i-a oferit ajutorul. La marele miting al susținătorilor evrei ai lui Bloom, cărora religia le interzicea să mănânce carne de porc, Copeland s-a descurcat de minune până la replica de final: „Și, cu sprijinul dumneavoastră, sunt sigur că mâine pe vremea asta, bunul nostru prieten, Sol Bloom, va fi adus acasă șunca!"*

bine că și-a amintit numerele zborului

În 1984, doctorul John Fellows și-a cumpărat un bilet dus-întors Londra–New York ca să-i facă o vizită-surpriză fiicei sale, stabilită

---

* Joc de cuvinte intraductibil: *Bring home the bacon* (engl.) – a da lovitura, a-și vedea visul cu ochii (*n.tr.*).

de scurt timp în State. Din nefericire, la aterizare, zăpăcitul doctor nu și-a amintit cu nici un chip adresa fiicei sale sau numărul ei de telefon. Mai târziu, a explicat ce se întâmplase: „Eram obosit." Așa cum ar face oricine după o călătorie epuizantă, combinată cu o pierdere severă de memorie, doctorul a luat primul avion înapoi spre casă.

cu alte cuvinte,
fostul *tău bun prieten*
elliot mendelson

Când celebrul matematician distrat din Ungaria Paul Erdős și-a întâlnit un coleg la o conferință, l-a întrebat de unde este. „Vancouver", a răspuns colegul. „A, dar asta înseamnă că trebuie să-l cunoști pe bunul meu prieten Elliot Mendelson!" a exclamat Erdős. Colegul său s-a strâmbat și i-a spus: „*Eu* sunt bunul tău prieten Elliot Mendelson!"

minunat tron,
înălțimea voastră,
dar la ce anume folosește
comutatorul ăsta?

Când împăratul abisinian Menelek al II-lea a decis, în 1890, să-și modernizeze țara, a

comandat personal trei scaune electrice de la New York – pentru execuții cu adevărat moderne. Numai că Înălțimea Sa uitase cu desăvârșire că țara sa nu era electrificată. Drept urmare, două scaune au fost repede făcute nevăzute, în timp ce al treilea a fost transformat într-un tron numai bun pentru împărat.

a, păi asta explică de ce m-a chemat și a doua oară

În 1920, starul de cinema Douglas Fairbanks mergea cu mașina spre proprietatea sa din Beverly Hills, când a trecut la un moment dat pe lângă un domn cu un aspect familiar și purtare de aristocrat, care se deplasa pe jos prin căldură. Fairbanks a oprit și s-a oferit să-l ducă unde voia să ajungă, ceea ce bărbatul, surprins, a acceptat bucuros, dându-și la iveală accentul britanic elevat. Incapabil să-și aducă aminte numele bărbatului, dar convins că-l știa de undeva, Fairbanks l-a invitat la el la un pahar. În timpul conversației, musafirul a lăsat să se vadă că știa destul de multe despre prietenii lui Fairbanks, dar chiar și despre casă, de parcă ar fi venit adeseori în vizită. În

cele din urmă, Fairbanks a reușit să-și întrebe în șoaptă secretara: „Cine e englezul? Adică, știu că e lordul Nu-știu-cum, dar nu-mi amintesc și pace cum îl cheamă!" „Domnule, dânsul este majordomul englez pe care l-ați concediat luna trecută pentru că se îmbăta."

luna viitoare:
ponturi inofensive
despre cum să-ți aduci aminte
ce întâlniri ai

În 1984, membrii Clubului Bibliotecii Oxford pentru pensionari și alte persoane interesate abia așteptau întâlnirea cu un invitat care trebuia să le vorbească despre „Bătrânețe, zăpăceală și cum să te menții în formă". Din păcate, invitatul a uitat să-și facă apariția.

cu excepția tablourilor
cu proletari alergați
de câinii capitalismului

Artistul mexican Diego Rivera a fost angajat în 1933 să înfrumusețeze holul principal al Rockefeller Center cu o frescă pe tema „Omul

la răscruce: privind cu speranță și înaltă viziune spre un viitor mai bun". Rivera a fost una dintre cele mai importante figuri ale artei din secolul douăzeci, dar angajarea lui în acest proiect a fost rezultatul unei costisitoare pierderi de memorie a lui Nelson Rockefeller, din moment ce Rivera nu făcea nici un secret din faptul că era un comunist convins. Pictorul a înfățișat scene de desfrâu într-un club de noapte, șomeri demonstrând alergați de poliție și pe Lenin dând mâna cu un muncitor rus și cu unul afro-american. Rockefeller, însărcinat cu decorarea interioară a imensului centru, a fost ofensat. Cu toate că Rivera a fost de acord să modifice unele dintre bucățile controversate ale frescei, a rămas de neclintit în ceea ce privea restul picturii, așa încât Rockefeller a dat ordin ca imensa frescă (aproximativ 1920 x 518,5 cm) să fie răzuită de pe perete. La câțiva ani după evenimente, Rockefeller a fost lovit de o altă pierdere de memorie, spunând: „Arta este unul dintre puținele domenii în care libertatea este totală."

măcar mi-am amintit că am uitat

„Acum mulți ani, își amintea Harpo Marx spre finalul vieții, un om înțelept pe nume

Bernard Baruch (marele consilier financiar și prezidențial) m-a luat deoparte, m-a cuprins de umeri și mi-a spus: «Arthur, băiete, vreau să-ți spun trei lucruri de care ar trebui să-ți aduci aminte mereu». Mi-a sărit inima din piept și am așteptat nerăbdător. Aveam să aflu cuvintele magice care urmau să-mi aducă o viață bogată, plină, chiar de la un maestru. «Da, domnule?» am spus. Iar el mi-a spus acele trei lucruri. Îmi pare foarte rău însă că am uitat care erau."

un pod prea îndepărtat

În 1981, Compania Intermarină din Ameglia, Italia, a încheiat un contract în valoare de 8 milioane de dolari pentru a construi un distrugător de mine și trei lansatoare militare pentru guvernul malaysian. Abia atunci oamenii implicați în proiect și-au dat seama că râul care lega șantierul naval de mare era traversat de un pod foarte jos, pe sub care navele nu aveau cum să treacă. Compania s-a oferit să dărâme podul și să-l refacă după ce navele aveau să treacă, dar comunitatea a refuzat, fiind mai atașată de pod decât de compania respectivă.

cel puțin nu s-a scuturat de apă

Filozoful Irwin Edman folosea adeseori piscina prietenului și vecinului său, editorul Robert Haas. Într-o zi, după ce și-a făcut turele de bazin, Edman a intrat în sufrageria lui Haas și a luat un exemplar din *Istoria războiului peloponezian* de Tucidide. Uitând că era încă în costum de baie, profesorul a frunzărit câteva pagini, după care s-a apucat serios de citit. Ceva mai târziu, după ce filozoful plecase, doamna Haas a ajuns acasă și s-a înfuriat când a văzut podeaua plină de apă. Când a întrebat-o pe menajeră dacă vinovatul era iarăși câinele, aceasta a răspuns: „Nu câinele, doamnă, profesorul a făcut-o!"

când o să fiu eu președinte, jur că așa ceva n-o să se întâmple

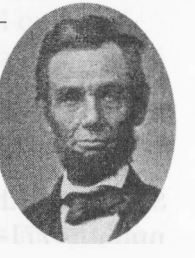

În timpul războiului Șoimului Negru din 1832, Abraham Lincoln era căpitan. Într-o zi, el conducea o companie peste un câmp, spre o trecătoare. A uitat însă complet care era comanda pentru a direcționa

trupele să treacă prin trecătoare. „Repaus două minute, a strigat el disperat într-un târziu, realinierea dincolo de trecătoare!"

...cu excepţia lui februarie, care are 37

Plăcuţele de înmatriculare furate sunt folosite adeseori pentru a se ascunde identitatea unei maşini şi, prin extensie, pe a proprietarului său. În Tennessee, un traficant de droguri a furat o maşină cu plăcuţe de înmatriculare temporare – de genul celor folosite până sunt gata cele de metal. Numai că plăcuţele acestei maşini expiraseră, iar data la care se întâmplase acest lucru se vedea clar. Prin urmare, traficantul a luat un pix şi a modificat data expirării: din 2-17-95 el a făcut 2-37-95, uitând, evident, că lunile anului au cel mult 31 de zile. Din păcate, poliţiştii care l-au arestat nu l-au putut condamna şi pentru pierderi severe de memorie.

unde noi doi o să vorbim despre cât eşti de nebun

Sydney Smith, preot, scriitor şi înţelept renumit (1771–1845), îl descria pe politicianul

englez Lord Dudley Stuart drept cel mai distrat om pe care-l întâlnise vreodată. „Într-o bună zi, ne-am întâlnit pe stradă și m-a invitat să merg să mă întâlnesc cu mine însumi: «Hai să luăm cina împreună, vino, te rog, o să-l aduc pe Sydney Smith să te cunoască.» Am rezistat tentației, dar în cele din urmă i-am spus că, din păcate, trebuia să mă întâlnesc cu el în altă parte."

hei, pentru înaintaș e greu să ajungă în orice *zonă de apărare*

Într-unul dintre cele mai cunoscute momente de zăpăceală din istoria sportului, Jim Marshall de la Minnesota Vikings s-a fâstâcit rău în meciul împotriva lui San Francisco 49ers din 26 octombrie 1964, începând să alerge în direcția greșită. De parcă n-ar fi fost de-ajuns, în sprintul său de 54 de metri, lui Marshall nu i s-a părut suspect că nici unul dintre adversari n-a încercat să-l oprească. Mai rău, nici colegilor săi, care alergau după el, strigându-l și atenționându-l să se întoarcă, nu le-a dat mai multă atenție. Când a depășit linia de marcare a propriei echipe, înscriind două puncte sigure pentru cealaltă, Bruce Bosley, de la adversari, l-a îmbrățișat.

pentru următorul meu truc, o să mă îngrop în mormântul altcuiva

Scriitorul irlandez Charles Maturin, faimos pentru povestirile sale de groază, era la fel de bine cunoscut și pentru momentele sale de uitucenie. El putea fi văzut adeseori purtând într-un picior o cizmă și în celălalt un pantof, iar uneori apărea la petreceri cu o zi sau două întârziere. Odată i-a trimis editorului său manuscrisul unui roman în mai multe pachete, dar nu s-a obosit să numeroteze paginile. Pentru prietenii săi n-a fost, deci, deloc surprinzător că moartea lui, în 1814, a fost grăbită de faptul că, din greșeală, Maturin a luat un alt medicament.

cu linguşirea ajungi unde vrei – sau cel puțin la liman

Când era lovit de uitucenie și nu putea recunoaște o anumită persoană, jurnalistul Charles Michelson, cel care-i scria discursurile lui Franklin D. Roosevelt și directorul de campanie al Partidului Democrat timp de 30 de ani, folosea următorul șiretlic: când îl întreba cineva „Vă amintiți de mine?“,

răspundea de fiecare dată: „Cum să nu. Se pare că ați avut dreptate, nu-i așa?"

nu încă o *regină!*

În 1974, în timpul unei călătorii în Australia, parte din British Commonwealth, prințul Charles a participat la o slujbă într-o biserică a unei parohii restrânse. După slujbă, preotul s-a scuzat pentru slaba participare. „Fiind sărbătoare", a explicat el, „majoritatea enoriașilor mei sunt plecați". Prințul a fost de-a dreptul vexat. „A, nu se poate, nu-mi spuneți că iar e sărbătoare!" a exclamat el, după care a întrebat sarcastic în cinstea cui mai era și aceasta. „Păi", a replicat preotul, pus în încurcătură, „pe-aici îi spunem ziua de naștere a reginei".

un rămas-bun cam lung

O tânără uitucă era pe punctul să-și ia la revedere de la eseista Agnes Repplier, în apartamentul acesteia. Cel puțin așa i s-a părut lui Agnes, care, înainte de-a muri (1950, la

90 de ani), era mai ageră și mai isteață decât majoritatea tinerelor sale admiratoare. Fără prea mare tragere de inimă, musafira își tot lua pălăria și șalul, după care le punea la loc, se muta de pe un picior pe altul și arunca priviri neliniștite prin încăpere. În cele din urmă, a spus: „Voiam să vă mai zic ceva, însă, din păcate, am uitat ce anume." „Draga mea, poate că voiai să-mi spui la revedere", i-a sugerat atunci, binevoitoare, Repplier.

și pantalonii colonelului ce mai fac?

Theodore Roosevelt, care se mândrea cu memoria numelor și figurilor, era de altfel la fel de vulnerabil la pierderile de memorie ca oricine. Într-o seară, la Casa Albă, la cină, Roosevelt dădea mâna cu un lung șir de musafiri. Când a venit rândul unui bărbat din New York specializat în confecționarea de cămăși la comandă, negustorul l-a întrebat: „Vă mai amintiți de mine, domnule președinte? Eu vă fac cămășile." „Maiorul Schurtz?" a tunat Roosevelt, care de altfel îl cunoștea pe bietul om de o mulțime de ani. „Bineînțeles că-mi aduc aminte de dumneata, domnule maior! Ce mai fac băieții din fostul regiment?"

cei care rătăcesc trecutul sunt condamnați să-l uite

Ca multe alte comunități, cea din Wilkinsburg, Pennsylvania, a hotărât să construiască o capsulă a timpului pentru generațiile viitoare. Au îngropat-o în 1962, cu gândul de-a o scoate din nou la iveală după 25 de ani, când urma să fie sărbătorit centenarul orașului. Singura problemă a fost că, în 1987, toți cei care participaseră la îngroparea capsulei muriseră. Și cum uitaseră să lase instrucțiuni scrise în ceea ce privește locul în care se găsea capsula, ceremonia de dezgropare a trebuit să fie amânată.

culoarea roșie

În versiunea pentru marele ecran a filmului *The Color Purple*, personajul interpretat de Oprah Winfrey e lovit cu un pistol și își pierde cunoștința. Pe când zace pe jos, o adiere de vânt îi ridică femeii rochia, iar decenta doamnă Winfrey, uitând și că este filmată, și că se presupunea că era inconștientă, și-o trage repede în jos cu mâna.

ar trebui să fim conduşi de copii

Când familia matematicianului Norbert Wiener de la Massachusetts Institute of Technology s-a mutat din Cambridge într-o suburbie de lângă Newton, soţia cunoscutului profesor distrat a ştiut din prima clipă că acesta nu va reuşi niciodată să ajungă de unul singur acasă, aşa că, înainte să plece, în acea primă dimineaţă de după mutare, i-a dat soţului său un bilet cu adresa din Newton. Câteva ore mai tarziu, când i-a venit o idee, profesorul s-a cotrobăit prin buzunare, a găsit bucata de hârtie cu adresa şi şi-a notat repede pe dosul ei câteva lucruri. Când s-a mai uitat o dată peste notiţe, a decis că totul era lipsit de importanţă, aşa că a aruncat hârtia. Cum nimic nu-i mai aducea acum aminte că se mutase, s-a întors la vechea sa locuinţă din Cambridge, unde-l aştepta fiica sa: „Bună, tati, a zis ea. Mi-a spus mami că o să uiţi că ne-am mutat."

nu mai poţi merge cu trenul

Thomas Wolfe, autorul celebrului roman *You Can't Go Home Again*, publicat postum, locuia, la începutul anilor '30, în New York.

În aceeași perioadă, a acceptat să meargă cu trenul în vizită la editorul său, Maxwell Perkins, în Connecticut. Numai că, în momentul în care trenul părăsea Penn Station, scriitorul s-a hotărât brusc că prefera să rămână în oraș și să scrie. Uitând unde se afla, el s-a aruncat din tren, rănindu-și atât trupul, cât și orgoliul.

niciodată n-o s-o uit pe cum-o-cheamă

Când președintele Martin Van Buren și-a scris autobiografia, în 1854, a reușit să uite să-și menționeze soția, pe mama celor 4 fii ai săi, cu care avusese o căsnicie fericită timp de 11 ani, până la moartea acesteia, în 1819.

oprește-mă dacă o știi pe-aia despre caii regelui

Charles al II-lea al Angliei, care a domnit între 1660 și 1685, adora să facă glume despre trecutul său. Curtenii, care-i auziseră oricum poveștile de nenumărate ori, le găseau atât de plicticoase, încât se făceau nevăzuți

de câte ori aveau ocazia. Contele de Rochester se minuna cum de un om capabil să-şi amintească o poveste în cele mai mici amănunte nu putea să-şi amintească şi că o spusese, cu doar o zi în urmă, aceleiaşi persoane.

fără scrobeală... şi aveţi grijă să vă goliţi buzunarele

De la criza rachetelor cubaneze, din octombrie 1962, fiecare preşedinte american este însoţit de către un ofiţer înarmat, care duce o servietă blindată din titan, cunoscută sub denumirea de „minge nucleară". Servieta respectivă conţine codurile necesare pentru a declanşa o lovitură nucleară. Preşedintele are asupra lui şi un identificator, care trebuie folosit alături de coduri – asta, bineînţeles, dacă nu uită unde l-a pus, cum i s-a întâmplat lui Jimmy Carter, care l-a lăsat în buzunarul unui costum trimis la curăţătorie.

două din trei, prietene?

În Franţa secolului al XVII-lea, contele de Brancas, prins într-un joc de table, a cerut un

pahar cu vin. Contele a continuat jocul, dând pe gât zarurile și aruncând vinul pe planșă, prilej cu care și-a stropit partenerii.

condoleanțele mele pentru moartea dumneavoastră

După ce a frecventat cursurile Universității din Edinburgh, Henry Erskine, Lord avocat al Scoției la sfârșitul secolului al XVII-lea, mai trecea din când în când pe la universitate pentru a-și vizita vechii prieteni. Într-o zi el a reîntâlnit un vechi profesor, un distrat notoriu, de care fusese foarte legat. A cam dat înapoi însă când profesorul l-a salutat astfel: „Dragul meu, mi-a părut foarte rău când am auzit ce s-a întâmplat. Cine-a murit, tu sau fratele tău?" Confuz, Erskine i-a răspuns că el murise. „Vai, dragul meu, așa credeam și eu, a murmurat trist profesorul. Îmi pare foarte, foarte rău", a continuat el, îndepărtându-se.

confuzie la mustață

Actorul de comedie John Drew și-a ras la un moment dat mustața, schimbându-și

spectaculos aspectul. La scurtă vreme, el s-a întâlnit cu satiristul englez Max Beerbohm, pe care nu l-a recunoscut. Beerbohm însă și l-a adus aminte foarte bine pe american: „Domnule Drew, am impresia că nu mă mai recunoști, acum, că nu mai ai mustață."

sau poate că ar trebui să dai o șansă politicii

În 1943, Warner Brothers a lansat comedia muzicală *This Is the Army*, scrisă de Irving Berlin și avându-l în distribuție pe locotenentul Ronald Reagan. În prima săptămână de filmări, Reagan a făcut cunoștință cu Berlin în vreo cinci rânduri, iar acesta i-a spus de fiecare dată același lucru: „Tinere, m-am uitat cu atenție la tine. Mai ai de lucrat pe ici, pe colo – spre exemplu, la răgușeala aia din voce –, dar sunt de părere că, după ce se termină războiul, ar trebui să iei în serios actoria." Asta în condițiile în care Reagan lucra deja la Hollywood de 6 ani.

e posibil să fi fost cea mai bună familie pe care am gustat-o vreodată

Edward al VII-lea, regele Marii Britanii din 1901 până în 1910, a încercat la un moment dat să-și amintească o vizită acasă la colonelul James Biddle, unde fusese servit cu un fel de carne de porc amestecată cu făină de porumb într-un aluat, apoi feliată și prăjită, cunoscută sub numele de terci. Iată și povestea regelui: „Pe vremea când eram Prinț de Wales, în Philadelphia, am cunoscut o familie numeroasă... Terci se numeau, și-a amintit el ezitant. Mi-au servit o mâncare autohtonă delicioasă – am impresia că-i spuneau Biddle".

eram mult mai în vârstă pe-atunci, mai în vârstă chiar decât acum (versul al doilea)

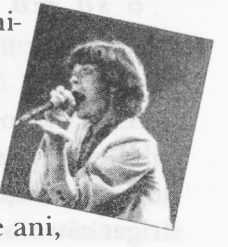

Câștigătorul concursului de senilitate prematură, categoria rock'n-roll, este... Mick Jagger! În 1986 se spunea că liderul lui Rolling Stones, deși la vremea respectivă n-avea decât vreo douăzeci și cinci de ani,

a fost obligat să returneze 5 milioane de dolari, avansul pentru cartea sa de memorii, pentru că n-a fost în stare să-și amintească prea multe despre propria viață.

iupiii!

În 1960, inventatorul belgian Joseph Merlin a atașat roți de metal cizmelor sale, creând astfel prima pereche de role. Ca să-și popularizeze invenția la un bal din Londra, și-a făcut apariția pe role pe ringul de dans, cântând la vioară. Din păcate, nu prea exersase oprirea, așa încât, după cum a povestit un martor îngrozit, „s-a repezit într-o oglindă care valora mai bine de 10 000 de șilingi, pe care a făcut-o fărâme, și-a distrus instrumentul și s-a rănit foarte grav".

dacă stau să mă gândesc,
o să mă așez
și-o să mă simt prost

De Ziua Persoanelor cu Handicap, în Texas, Gib Lewis, purtătorul de cuvânt al Camerei Reprezentanților din 1989 până în 1992, a strigat către un grup de persoane aflate în

scaune cu rotile: „Vreți să vă ridicați odată, să vă putem identifica?"

desertul l-oi fi luat?

J. David Stern, proprietarul și editorul lui *New York Post*, cobora pe o stradă din Manhattan, în 1943, când și-a întâlnit un prieten care i-a propus să ia prânzul împreună. Stern, care se grăbea, a acceptat fără prea mare chef, dar numai dacă se opreau la un restaurant din apropiere. După ce s-au așezat și au comandat, Stern s-a întrebat cu voce tare de ce nu-i era deloc foame, la care chelnerul i-a atras atenția: „Îmi cer scuze, domnule, dar tocmai ați mâncat la noi acum cinci minute."

să facem din grantham... tot grantham!

La sfârșitul anilor 1980, edilii din Grantham, New Hampshire, au încercat să înlăture confuzia provocată locuitorilor de două străzi cu nume asemănătoare, Stoney Brook Drive și Stoney Brook Lane. Însă edilii au nimerit din lac în puț, căci au pierdut din vedere

motivul schimbării și au rebotezat străzile Old Springs Drive și Old Springs Lane.

așa se explică tichia de pe cap

Papa Ioan al XXIII-lea, care a fost pontif între 1958 și 1963 (anul morții), a spus la un moment dat că, în timp ce adormea, îi treceau prin cap tot felul de gânduri pe care încerca să nu le uite. „Trebuie neapărat să discut problema asta cu Papa", își impunea el. Apoi se trezea și își dădea seama: „Aoleu, *eu* sunt Papa!"

asta *numesc eu actorie*

Într-o bună zi, faimosul actor englez John Gielgud, care lua cina într-un restaurant cu un bine-cunoscut scenarist, a început să tragă cu coada ochiului la cineva pe care bănuia că l-ar cunoaște. „L-ai văzut pe individul care tocmai a intrat? l-a întrebat pe cel cu care lua cina. E cea mai plictisitoare persoană din Londra... de fapt, a doua, după Edward Knoblock." Exact în clipa aceea Gielgud și-a dat seama că bărbatul cu care lua masa era chiar Edward Knoblock. „Nu tu, bineînțeles,

a adăugat repede Gielgud, despre *celălalt* Edward Knoblock vorbeam!"

se scrie l-a-m-p-e

După ce filozoful german Immanuel Kant și-a concediat servitorul pe nume Lampe,

care-i fusese alături o perioadă îndelungată, a început să se teamă că nu și-l va putea niciodată scoate din cap. Ceva remușcări, oare? Cert e că și-a notat în jurnal „să-și aducă aminte să uite pentru totdeauna numele Lampe".

nici un pion domestic

În 1937, șahistul George Koltanovski a învins într-un simultan 34 de jucători, jucând legat la ochi – record mondial. După moartea sa, soția lui, Leah, a povestit că, din păcate, Koltanovski n-a fost niciodată în stare să-și amintească să cumpere pâine în drum spre casă.

cum aş putea fi sigur?

Jesse Lasky, a cărui carieră la Hollywood ca producător şi director de studio s-a întins între anii 1913 şi 1951, ţinea un discurs de bun venit în cinstea lui Maurice Chevalier la o cină, în New York, însă tot pierdea firul cuvântării. De fiecare dată se uita confuz în jur şi întreba: „Unde eram?" A făcut-o de atâtea ori, încât actorul de comedie George Jessel n-a mai reuşit să se abţină şi i-a spus într-un târziu: „Eşti la Hotel Astoria şi numele tău e Jesse Lasky."

greşeală mentală a aruncătorului

Când aruncătorul Charlie Liebrand de la Atlantic Braves a reuşit a o mia aruncare într-un meci împotriva lui Philadelphia Phillies, a vrut să ia mingea ca amintire. Când jucătorul de la prindere i-a aruncat-o înapoi, Liebrand a azvârlit-o spre linia de ţintă, gândindu-se că o va lua mai târziu. Ceea ce n-a luat însă în calcul a fost faptul că n-a cerut time-out. În timp ce urmărea mingea rostogolindu-se, un jucător de la Phillies a alergat liniştit până la a doua bază, iar Liebrand a fost sancţionat cu greşeală tehnică.

să nu sufli o vorbă despre faptul că toată lumea purta costume negre

Cei doi bărbați care au pus la cale jaful de la hotelul AmeriSuites din Little Rock, Arkansas, au uitat să-și facă temele. Când au încercat să jefuiască schimbul de noapte, au descoperit că în hotel se cazase un contingent serios de agenți secreți, care-i protejau pe președintele ales Bill Clinton și pe vicepreședintele ales Al Gore după alegerile din 1992. Hoților nu le trecuse, de altfel, prin cap nici să arunce o privire în parcarea hotelului – dacă ar fi făcut-o, și-ar fi dat seama ce se întâmpla, căci parcarea era plină de mașini ale guvernului, dotate cu girofar și cu numere de District of Columbia.

cuvântul este „confuz"

Allen Ludden, gazda show-ului TV *Password*, a avut – în direct – un moment de derută care l-ar fi zăpăcit până și pe cel mai aprig adept al puzzle-urilor: „Și nu uitați, oameni buni, a anunțat el, lunea următoare, *Password* va putea fi urmărită joi seara."

mi-ar plăcea să-l cunosc pe omul ăsta într-o bună zi

Prietenii lui Franz Schubert erau uimiți de faptul că acesta părea adeseori să intre într-un fel de transă în momentul în care începea să compună, pentru ca apoi să nu-și amintească nimic din ceea ce crease. O dată, tenorul Vogel a interpretat una dintre piesele lui Schubert, iar după ce a terminat, compozitorul a exclamat: „Nu-i rău deloc! Cine-a compus piesa?"

iar când spun sfântul pavel, mă gândesc la minneapolis

Dr. William Archibald Spooner, uitucul preot anglican și administratorul Universității Oxford după numele căruia au fost numite niște lapsusuri lingvistice – *spoonerisme* –, și-a încheiat la un moment dat o predică astfel: „În ceea ce privește predica pe care tocmai am ținut-o, vă rog să luați aminte că atunci când am vorbit despre Aristotel, mă gândeam de fapt la Sfântul Pavel."

cei care uită istoria sunt condamnaţi să critice nişte clădiri ireproşabile

Muzeul Lower East Side Tenement de pe Orchard Street din Manhattan a fost creat în 1988, în onoarea a milioane de imigranţi care au locuit cu chirie în apartamentele suprapopulate ale oraşului. Aceste clădiri întunecate şi strâmte fuseseră descrise de reformatorii începutului lui 1843 ca fiind improprii din punctul de vedere al mărimii, poziţiei, încălzirii, ventilării şi din punct de vedere sanitar. Dacă se plângeau, chiriaşii erau evacuaţi imediat. Să revenim în anul 2002, când cei din conducerea muzeului au părut loviţi de o pierdere colectivă de memorie, căci uitaseră chiar amintirile pe care voiau să le transmită vizitatorilor. Pentru a se putea extinde, a fost încheiat un acord cu statul, prin care clădirea de alături a fost condamnată la dispariţie – deşi fusese recent renovată. Planul era să fie evacuaţi toţi chiriaşii, exact ca în vremurile demult apuse, iar apoi să se investească două milioane de euro în lucrările de extindere a muzeului prin recrearea mahalalelor în clădirile modernizate. „Ironic, într-adevăr", a recunoscut Ruth J. Abram, directorul muzeului. Ca să sublinieze şi mai bine ironia,

strămoșii proprietarului Lou Holzman fuseseră la rândul lor imigranți și ajunseseră să trăiască în clădirea cu pricina în 1910. După foarte multă publicitate negativă, statul a amânat discuția pe termen nedefinit.

atunci mi-am scos capul pe geam, doar de-al dracului

Anul 1977 a fost decisiv pentru pierderile de memorie în care au fost implicați șoferii canadieni. Potrivit publicației *Toronto Sun*, un șofer, completând un formular de asigurări, și-a justificat astfel ghinionul: „Veneam acasă, dar am greșit locuința și am intrat într-un copac care nu era al meu." Un alt nefericit a scris în formularul său: „Eram convins că aveam geamul coborât, dar mi-am dat seama că nu era așa când am încercat să scot capul afară."

uite, scumpo, am cumpărat o măsuță de toaletă cu tot cu creier!

După moartea iubitului prozator și filozof francez Voltaire, inima și creierul lui au fost conservate, fiind considerate comori națio-

nale. Urmașii săi și guvernul s-au luptat ani de-a rândul pe seama acestora și a întrebuințării lor finale, timp în care, se pare, creierul a juns din greșeală în sertarul unei comode. Mai târziu, nimeni nu și-a amintit despre ce comodă era vorba, ci doar că ea fusese vândută, împreună cu alte piese de mobilier, la o licitație. În mod straniu, „norocosul" proprietar n-a anunțat pe nimeni că ar fi găsit un creier într-un sertar. (Cât despre inima lui Voltaire, stați liniștiți, se odihnește la loc sigur în Biblioteca Națională din Paris.)

în general, aș prefera să fiu în negru

Îngrozit de gândul că ar putea rămâne fără bani într-un oraș necunoscut, W.C. Fields și-a deschis câte un cont în fiecare oraș pe care-l vizita. Mai mult decât atât, fiindu-i teamă de hoți, a folosit alt nume pentru fiecare dintre aceste conturi. Din păcate, cum nu avea și bunul obicei să-și noteze aceste nume, a sfârșit prin a ține minte doar 23 – dintr-un total de 700.

pierdere generală de memorie

Sir William Erskine a fost comandant sub ordinele ducelui de Wellington. În timpul uneia dintre îngrozitoarele sale pierderi de memorie, Erskine a fost găsit luându-și liniștit cina în loc să apere un pod strategic. Mai târziu el a avut mustrări de conștiință față de neglijarea podului, dar a trimis în misiune doar cinci oameni. Când un alt ofițer și-a exprimat îngrijorarea, Erskine s-a răzgândit din nou și s-a hotărât să trimită un întreg regiment. El și-a notat ce avea de făcut pe un bilețel pe care l-a băgat în buzunar și a uitat totul în secunda doi.

ar fi putut fi mai rău – spre exemplu, să uite al doilea „h“

În 1995, Dan O'Connor, un fan înfocat al fotbalului din Notre Dame, s-a hotărât să-și tatueze pe o mână sloganul echipei sale preferate, „Fighting Irish*“. Doar că artistul care se ocupa de tatuaj, și care a primit 125 de

* Irlandezii luptători (*n.tr.*).

dolari pentru opera respectivă, și-a găsit chiar atunci să fie lovit de o pierdere de memorie, așa încât, chiar și cu textul în față, i-a scris omului pe braț „Fighting Iris*". O'Connor, care l-a dat ulterior în judecată, a spus: „Nu e vorba de o mașină lovită, pe care o poți schimba, ci e vorba de carne."

al treilea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton

Scriitorul englez G.K. Chesterton era complet derutat în materie de trenuri. De exemplu, o dată s-a dus la ghișeul de bilete dintr-o gară și i-a cerut o cafea agentului rămas fără grai, după care a intrat în restaurantul gării, ca să piardă timpul până la sosirea trenului, și i-a cerut chelnerului un bilet.

eram atât de disperați, că nici nu ne-am mai bătut capul să le citim

Impresarul Richard Branson, fondatorul companiilor Virgin Records, Virgin Atlantic Airways, Virgin Express și Virgin Mobile, e

* Să te lupți cu Iris (*n.tr.*).

un cunoscut iubitor de aventură. La un moment dat, după ce uitase să-şi ia cu el cel mai important lucru într-o călătorie cu balonul în jurul lumii, i-a sfătuit astfel pe câţiva prieteni de-ai săi, căutători de senzaţii tari: „Dacă urcaţi vreodată într-un balon pe bază de aer cald, pentru o călătorie în jurul lumii, nu uitaţi de hârtia igienică. Odată a trebuit să aştept să-mi intre un fax."

cred că n-o să văd vreodat'/
un poem frumos
ca un ciorap

Reverendul William Lisle Bowles, prietenul „Poeţilor lakişti", grupul din care făceau parte Coleridge şi Wordsworth, era el însuşi un poet minor, dar, conform contemporanilor săi, caracteristica sa cea mai importantă era faptul că suferea de pierderi de memorie. Într-o seară, Bowles a organizat o cină pentru prieteni, dar a sfârşit prin a-i face pe toţi să aştepte în capul scărilor. Când soţia s-a dus după el, l-a găsit căutând de zor o şosetă. Când s-a apucat şi ea să caute, a descoperit că, de fapt, poetul le pusese pe ambele pe acelaşi picior, distras de gândul la un nou poem.

nu care cumva să-ți iei ochii de la tocul meu, soldat, îți ordon

Aleksandr Borodin a fost general în Armata Rusiei, dar și un cunoscut compozitor, chimist și medic. O dată el s-a dus acasă complet echipat în haine militare. Haina îi era plină de decorații, purta un coif împodobit cu pene și tot ce era necesar pentru un echipament de paradă, cu excepția, trebuie s-o spunem, a pantalonilor.

atunci mi-am dat seama că scrierea cuvintelor avea să fie mult mai ușoară decât memorarea lor

Romancierul englez Paul Bailey fusese cândva și actor – jucase în *Richard al III-lea* la Stratford-upon-Avon, alături de Christopher Plummer, care interpretase rolul principal. În actul trei, scena cinci, Bailey, în rolul lui Lovell, trebuia să spună: „Iată capul josnicului trădător, periculosul și nebănuitul Hastings." Într-o seară, n-a fost chip să-și amintească replica. Plummer s-a zgâit la el timp de „vreo zece minute, așa mi s-a părut", a povestit

Bailey în 1996, după care a declamat: „Acela e capul josnicului trădător, periculosul și nebănuitul Hastings?", la care, recunoscător, Bailey a replicat, spre ușurarea tuturor: „Da."

pune sau taie câteva zerouri

Ceva trebuie să le fi scăpat tuturor celor din firma de investiții newyorkeză Bear Stearns când, în 2002, au ordonat vânzarea unui pachet de acțiuni în valoare de 4 miliarde de dolari, asta în condițiile în care suma corectă ar fi fost de 4 milioane de dolari, o greșeală multiplicată cu 1000. După această incredibil de scumpă zăpăceală, compania a fost capabilă să acopere doar aproximativ 85 de procente din stocul vândut din greșeală. Și când te gândești că în reclame tocmai se ridicase în slăvi abilitatea de a „executa tranzacții complexe ireproșabile".

bună încercare

Colonelul aliat Robert Martin avea un plan unic de a cuceri Uniunea în timpul Războiului Civil. Cu ajutorul a opt agenți secreți, el avea să ardă din temelii New Yorkul în geroasa noapte de 25 noiembrie 1864.

Bărbații s-au cazat în hoteluri diferite, au aprins repede niște focuri mititele, presupunând că acestea aveau să se extindă, după care și-au luat tălpășița. Din păcate, uitaseră un lucru esențial: pentru a arde, focul are nevoie de oxigen. Agenții nu se gândiseră să deschidă ușile și geamurile, așa că, din lipsă de aer, focurile s-au micșorat și-au pierit fără să se mai extindă, iar New Yorkul și Uniunea au scăpat cu obrazul curat.

vrei să spui că ziarele nu se livrează singure?

În 1965, directorul de ziar Lionel Burleigh a lansat *Commonwealth Sentinel*, despre care pretindea că avea să fie „cel mai neînfricat ziar britanic". Burleigh stătea la London Brown Hotel, pregătindu-se de zor pentru lansare, când a primit un telefon de la poliție: „Aveți ceva de-a face cu lansarea ziarului *Commonwealth Sentinel*? Vă întrebăm pentru că în fața hotelului sunt vreo 50 000 de exemplare care blochează intrarea." Se pare că Burleigh uitase complet să se ocupe de problema difuzării ziarului. Deznodământul a fost că ziarul, care a apărut în premieră pe 6 februarie 1965, a dispărut pentru totdeauna pe 7 februarie în același an.

contabilii ne-au sfătuit să n-o facem

Ca de obicei, companiile din Washington, D.C., și-au expediat prin poștă declarațiile de venit așa cum trebuia, pe 30 septembrie 1994, la o cutie poștală specială. Lucru ciudat, însă, și-au văzut plicurile returnate, cu explicația „Cutie poștală închisă pe motiv de neplată a chiriei". Se pare că oficialii guvernamentali uitaseră să plătească taxa anuală de 405 dolari.

da, dar uite cât de frumos se deschide și se închide torpedoul

Zăpăceala fostului președinte al Companiei General Motors, inginerul John DeLorean, a fost una dintre cele mai costisitoare din istorie. Hotărât să dea lovitura de unul singur, în 1981 DeLorean a creat o mașină sport care a fost numită cu modestie după el. Din păcate, acest om strălucit a suferit mai multe pierderi ale memoriei în ceea ce privește, printre altele, importanța unor componente bine gândite,

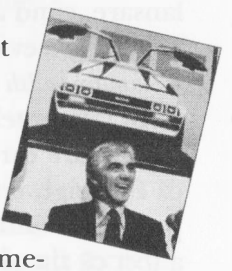

folosirea unor materiale ușoare și manopera ieftină. Astfel, mașina sa avea uși-aripă de porumbel, care se deschideau și se închideau greu, cântărea prea mult, motorul era insuficient de puternic și vizibilitatea scăzută. S-au construit doar vreo 9 000 de exemplare, iar pierderile investitorilor au fost uriașe.

știam că proza asta genială îmi era familiară

Într-o librărie, uitucul scriitor scoțian John Campbell (1708–1775) a fost atât de absorbit de o carte, încât abia după ce a cumpărat-o, a cărat-o acasă și a citit-o pe jumătate și-a dat seama că o scrisese el însuși.

iar acum îi voi elibera pe toți criminalii condamnați pe motiv că pur și simplu nu s-au supus regulilor care interzic uciderea altor persoane

Când Davis Dinkins, fost primar al New Yorkului, a fost acuzat că nu și-a plătit taxele, acesta și-a învinuit memoria slabă. Uitase pur

și simplu s-o facă, a explicat el, ceea ce-l făcea vinovat de omisiune, nu de un delict – și în consecință nici nu merita să se deranjeze pentru asta. „N-am comis un delict", a declarat Dinkins cu convingere, „problema e că ceea ce am făcut nu s-a supus legilor".

nu-l lăsați să atingă pământul!

Pentru o întâlnire din 1994, membrii comitetului local al Partidului Republican din Grand Rapids, Michigan, au uitat să aducă steagul american pentru obligatoria depunere a jurământului de loialitate față de patrie. Oamenii au fost în încurcătură până când membrul de partid Jack Pettit, care întâmplător purta o cravată care imita drapelul Statelor Unite, s-a cățărat pe un scaun și a rămas nemișcat, în timp ce restul lumii a recitat cuvintele declarației.

mulțumesc, dar am deja un semn de carte la fel

Primind ca onorariu un cec de 1 500 de dolari de la Fundația Rockefeller, Albert Einstein l-a folosit luni de zile pe post de semn de carte, după care a rătăcit cartea în care-l ținea.

Vrând să-şi păstreze registrele într-o oarecare ordine, Fundaţia a emis un duplicat, dar Einstein, care uitase cu desăvârşire de primul cec, le-a scris şi i-a întrebat: „Pentru ce sunt banii ăştia?"

următoarea oprire: oraşul amnezia

Călătorind cu trenul spre o ceremonie, vicarul din Exeter, William Cecil, nu-şi mai găsea biletul. „Nici o problemă, Sfinţia Voastră", l-a consolat controlorul, „ştim cu toţii cine sunteţi". „Toate bune şi frumoase", a replicat vicarul, „dar, fără bilet, cum aş putea să ştiu unde mă duc?"

încă un grog, amice, şi poate o să avem aplauze la scenă deschisă

Actorul Alan Devlin era cunoscut pentru obiceiul său de a părăsi scena supărat în mijlocul spectacolului. Odată, în timpul piesei *H.M.S. Pinafore*, pusă în scenă la Dublin Gaiety Theatre în 1987, el a aruncat o privire în public şi a strigat: „Gata, mă duc acasă! N-aveţi decât să terminaţi spectacolul

singuri!" Numai că a făcut un mic ocol până la cârciuma Neary, unde, îmbrăcat în costumul său de amiral din piesă, a cerut de băut. Din păcate, uitase să-şi dea jos microfonul, rămas pornit, aşa încât sunetele conversaţiei îmbibate în alcool şi clinchetul paharelor au umplut teatrul, împietrind distribuţia şi publicul.

slavă domnului că am găsit o benzinărie deschisă

În 1981, doi hoţi au jefuit o benzinărie din Vancouver, Canada, sechestrându-l pe angajat în baie, şi au fugit cu 100 de dolari. După ce au condus o vreme, şi-au dat seama că s-au rătăcit, aşa că s-au oprit la o benzinărie să se intereseze de drum, nerecunoscând-o nici pe aceasta, nici pe angajatorul care tocmai scăpase din baie. Imediat după ce au părăsit – pentru a doua oară – benzinăria, angajatul a chemat poliţia. Incredibil, dar adevărat, hoţii s-au întors pentru *a treia oară*, de data asta pe jos. Li se stricase maşina în apropiere şi aveau nevoie de un cablu de remorcare.

de obicei, pierd vremea prin purgatoriu. tu?

Patrick John Ryan, arhiepiscopul Philadelphiei, a fost odată oprit pe stradă de un bărbat care căzuse victimă unei uitucenii diabolice. Străinul era convins că-l mai văzuse undeva pe arhiepiscop, dar pur și simplu nu-și amintea unde anume. „Unde naiba te-am mai văzut?" a întrebat bărbatul, mormăind din ce în ce mai frustrat, moment în care arhiepiscopul a replicat: „Mai bine spune-mi de unde naiba vii dumneata?"

dacă fredonezi câteva măsuri, poate o să-mi aduc aminte unde l-am pus

Cea mai cunoscută creație muzicală a lui Aleksandr Borodin a fost opera *Cneazul Igor*. De îndată însă ce a început lucrul, mintea compozitorului a început să pribegească, așa încât a folosit muzica la o simfonie. De-a lungul anilor, Borodin a tot compus diverse arii pentru *Cneazul Igor*, dar a uitat invariabil pentru ce le scria, așa încât le folosea la altceva. În cele din urmă, compozitorul și prietenul său rus Rimski-Korsakov a terminat

Cneazul Igor în locul lui – la trei ani după ce Borodin a murit.

alt partid, te rog

Înainte de a cuceri un loc în Senatul Carolinei de Nord în 1998, viitorul candidat la funcția de vicepreședinte John Edwards era foarte puțin interesat de politică. Așa de puțin, încât de multe ori uita să voteze. Când a fost întrebat dacă își începuse cariera politică la democrați sau la republicani, Edwards n-a fost în stare să-și amintească din ce partid făcuse parte.

tocmai am avut o conversație minunată cu 894-606-5789

Strălucitul matematician maghiar Paul Erdős avea obiceiul de a-și suna colegii din toate colțurile lumii la orice oră. Cu toate că-și amintea numerele de telefon ale tuturor matematicienilor pe care-i cunoștea, de cele mai multe ori nu-și putea aduce aminte și numele lor, așa că nu le folosea deloc în timpul convorbirii – cu excepția unui singur coleg, Tom Trotter, căruia îi spunea Bill.

pe de altă parte, aud armarea unui pistol de la 18 kilometri

Președintele Ulysses S. Grant n-avea strop de ureche muzicală și nici nu ținea minte muzica. Într-o seară, el a fost întrebat dacă îi plăcuse concertul la care asistase. „Cum ar fi putut să-mi placă? Eu nu știu decât două cântece. Unul dintre ele e *Yankee Doodle*, iar celălalt, nu."

trebuie să vă amintiți!

Bill Harbach, unul dintre primii producători ai emisiunii *The Tonight Show*, și-a rugat odată secretara să-i telefoneze lui Charlton Heston, un viitor invitat, și să aranjeze o repetiție. „Fă-mi legătura cu... ăăă... Charleston Hudson!" a zbierat Harbach. Cum însă imediat după aceea și-a amintit că actorul jucase rolul lui Moise în filmul *Cele zece porunci*, el s-a corectat: „Adică, știi tu, cu Chester Moses!"

şi zici că-i rău?
stai să vezi cum mă port
cu enoriaşii!

În secolul al XVIII-lea, vicarul englez George Harvest era obligat adeseori să împrumute un cal ca să se deplaseze, deoarece uita unde-l lăsase pe-al său. În cele din urmă, nimeni n-a mai vrut să aibă de-a face cu el, căci sfârşea de fiecare dată prin a rătăci şi caii împrumutaţi. Când încă îşi avea animalul propriu, în momentul în care ajungea la destinaţie, descăleca şi-l ducea de căpăstru; dacă însă calul scăpa de hăţuri sau băiatul de la grajduri i le scotea cumva, atunci uitucul popă îşi continua drumul, ţinând de hăţuri de parcă în spatele lui ar fi venit şi calul.

dar portretul acelei femei
cu zâmbet enigmatic?
nu-mi spune că şi ăla e al meu!

Excentricul editor şi magnat William Randolph Hearst (1863–1951) era cunoscut pentru fanatismul cu care vâna opere de artă – el a fost satirizat, de altfel, de Orson Wells în *Cetăţeanul Kane.* Odată, Heart şi-a trimis asistentul să cutreiere Europa în căutarea unei capodopere pe care era hotărât să şi-o

adauge la colecție. Câteva luni mai târziu, după ce căutase pretutindeni, asistentul i-a spus că reușise în cele din urmă să localizeze opera, care, de altfel, n-avea să-l coste nici o lețcaie pe Hearst! Cum așa? Pentru că o cumpărase deja, cu ani în urmă, o aruncase într-un depozit peste ocean și, cum făcuse cu atâtea alte lucruri, uitase complet de ea.

aveți cumva idee ce rol trebuie să joc?

Actorul Junius Booth, tatăl lui John Wilkes Booth, asasinul lui Lincoln, și al actorului Edwin Booth, era vestit pentru pierderile sale de memorie. Odată, în culise, Booth a dat peste directorul teatrului, care-l căuta disperat chiar înainte de ridicarea cortinei. Senin, Booth l-a întrebat: „Unde-i scena? A, și ce piesă se joacă?"

ce ticălos ar fura mașina cuiva?

În 1997, Paco Bocconini a înhățat echivalentul a 4 500 de dolari de la un oficiu poștal din Cariato, Italia. Necazul a fost că, în momentul în care s-a năpustit pe stradă, ia

mașina de unde nu-i. Se pare că uitase să oprească motorul, așa că îi fusese furată. Când poliția a ajuns la fața locului, Paco încă stătea uluit în fața oficiului poștal.

aha, asta ar explica de ce porți cel mai scump costum

Maxwell Perkins (1884–1947), influentul editor al lui F. Scott Fitzgerald, Ernest Hemingway și Thomas Wolfe, tocmai stătea de vorbă cu un tânăr scriitor, când un bărbat distins a intrat în biroul său de la editura newyorkeză Charles Scribner's Sons. Perkins l-a studiat pe bărbat fără să dea nici cel mai mic semn că l-ar recunoaște, până când acesta n-a mai suportat și a răbufnit: „Sunt Charles Scribner, căscatule!"

nu te simți mai bine?

Tatiana Cooley, câștigătoarea câtorva concursuri naționale de memorie, poate ține minte 3 125 de cuvinte, 100 de nume și fețe, 1 000 de numere, un poem de 54 de versuri și ordinea precisă în care au fost amestecate cărțile dintr-un pachet. În viața personală însă,

ea e o uitucă notorie și o dependentă de *post-it*-uri și liste de cumpărături.

numele meu e... zapacello!

Pentru punerea în scenă a operei *Turandot* de Puccini, Opera din Roma a proiectat un decor care cuprindea un curs de apă și un mic pod chinezesc deasupra lui. Pe un mal se afla Carlos Gasparini, tenorul care juca rolul prințului Calaf, iar pe celălalt, soprana care o juca pe prințesa Turandot. Când aceasta striga: *Mio nome è Amore!* („Numele meu e dragoste!"), tenorul trebuia să traverseze podul în fugă și s-o îmbrățișeze, numai că, uitând ce avea de făcut, a încercat să sară peste cursul de apă. S-a împiedicat însă și a făcut bâldâbâc.

mi-ai sucit mințile și nu mai știu ce fac

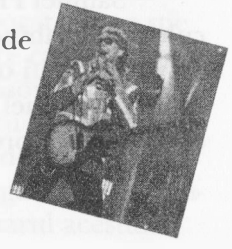

Când vedeta rock Ray Davies de la The Kinks a dat examenul pentru permisul de conducere, în 1960, a pierdut din vedere să se uite și pe unde mergea, așa încât a doborât

la pământ o doamnă care-şi căra liniştită cumpărăturile. Davies a sărit imediat din maşină s-o ajute, dar a uitat să tragă frâna, silindu-l pe instructor să oprească maşina înainte de a produce şi alte pagube. „Nu voiam să-mi iau permis decât ca să intru şi eu în rândul lumii normale", s-a disculpat Davies. „Dar asta a fost o tâmpenie."

unde sunt copreşedinţii larry şi shemp?

Pierderile de memorie ale preşedintelui Ronald Reagan erau legendare. Reagan uita frecvent în ce ţară a lumii se afla sau numele demnitarilor cu care se întâlnea. Când a vizitat Brazilia, a numit-o Bolivia. A salutat-o pe prinţesa Diana adresându-i-se cu „prinţesă David"; la o conferinţă a primarilor i s-a prezentat lui Samuel Pierce, singurul membru de culoare al cabinetului său, crezându-l primarul vreunui oraş american, iar preşedintelui Samuel Doe al Liberiei i s-a adresat cu „domnule preşedinte Moe".

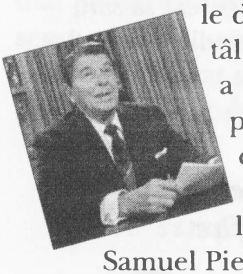

improvizație totală

Actrița americană de origine irlandeză Ada Rehan (1857–1916) a jucat la un moment dat rolul unei eroine într-o comedie romantică în care dădea replica unui actor tânăr și agitat. Într-o scenă, trebuia să-i pună actorului o întrebare crucială pentru intriga piesei și apoi să facă o scurtă pauză, așteptând răspunsul. Numai că tânărul își uitase replica, aceasta fiind, din întâmplare, „Nu răspunzi". Din culise, cineva i-a suflat frenetic: „Nu răspunzi... Nu răspunzi..." Tânărul nostru, mai sărac cu duhul, a crezut că era o indicație scenică, așa că, iritat, a răbufnit: „Cum dracu' aș putea să răspund, când habar n-am ce trebuie să spun?"

și e mort de secole

După moartea lui Daniel Webster, congresmenul Jerry Simpson din Kansas l-a elogiat pe marele senator de Massachusetts, orator și avocat. Nu se știe cum, dar, în orice caz, la un moment dat Simpson l-a confundat pe Daniel cu Noah Webster (deși între cei doi nu exista absolut nici o legătură) și a ridicat în slăvi dicționarul acestuia

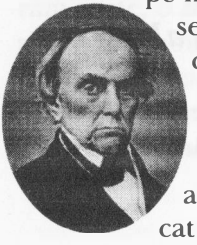

din urmă, primul realizat și publicat de un american. Un alt congresmen, aflat în preajmă, i-a șoptit „*Noah* a fost cel cu dicționarul", la care Simpson, cu mintea din ce în ce mai încețoșată, l-a pus la punct, șoptindu-i: „Ăsta e cel cu *arca*!"*

prezint, deci gafez

Congresmenul newyorkez Clarence E. Hancock se număra printre cei câțiva vorbitori de la o întâlnire a unui club al femeilor din districtul său. Hancock, care servise la Casa Albă timp de 20 de ani, a fost prezentat astfel de președintele clubului: „Dragi membri, aceasta este ultima noastră întâlnire din acest an, iar programul a fost deosebit. Ceea ce ne-au spus vorbitorii noștri de până acum a fost și amuzant, și educativ. Astăzi însă avem de-a face cu altceva decât ne-am obișnuit. Vi-l prezint pe congresmenul Hancock."

prima calitate e să nu-ți amintești calitățile

La cea de-a optzecea aniversare, scriitorul Somerset Maugham a luat cuvântul la un

* Noah (engl.) – Noe (*n.tr.*).

dineu organizat în cinstea sa la Londra. „Faptul că îmbătrânești are multe avantaje", a început scriitorul, dar s-a întrerupt imediat și a început să se zgâiască la masă. Pauza s-a transformat într-o tăcere lungă și apăsătoare. Maugham s-a uitat absent prin încăpere, mutându-se de pe un picior pe altul și privindu-și neajutorat notițele. În cele din urmă, el și-a dres vocea și a spus: „Încercam să-mi dau seama care-ar fi acestea".

16. lasă lista în mașină, să ne poată găsi poliția

În 1996, doi prizonieri evadați de la Marble Valley, Vermont, au trebuit să abandoneze mașina pe care o furaseră și s-o ia la picior, când un polițist s-a apropiat de ei. Acesta a găsit însă înăuntru o listă foarte folositoare, pe care fugarii uituci o încropiseră ca să-și aducă aminte ce-aveau de făcut: „Conducem până în Maine, găsim un loc sigur, cumpărăm arme, o aducem pe Marie, aducem mașina – Darmouth, jefuim, fugim la New York." Ceva mai târziu, cei doi au fost arestați în Manhattan, în timp ce încercau să urce într-un autobuz de la Maine la New York.

ce coincidenţă! avem acelaşi nume!

În vreme ce lucra la nişte ecuaţii, marele matematician David Hilbert a avut o idee revoluţionară, care a condus la dezvoltarea unei noi laturi a geometriei. Erau implicate spaţiile multidimensionale, cunoscute mai târziu sub denumirea de „spaţii Hilbert". După o vreme, Hilbert s-a întâlnit la o conferinţă cu prietenul său, tot matematician, Richard Courant. Câteva dintre lucrările prezentate la această conferinţă făceau referire la spaţiile Hilbert. După o astfel de prezentare, un Hilbert total perplex s-a întors spre prietenul său şi l-a întrebat: „Richard, ce-i ăla spaţiu Hilbert?"

clienţi curăţaţi bine de tot

În 1992, divizia britanică a companiei de aspiratoare Hoover a avut o promoţie prin care erau oferite bilete de avion dus-întors din Londra spre alte oraşe din Europa. Tot ce trebuia să faci era să cumperi produse Hoover în valoare de 150 de dolari. Pentru cumpărături de 375 de dolari, primeai două bilete dus-întors spre New York sau Orlando. Din păcate, cei de la Hoover nu şi-au făcut

prea bine socotelile. Peste 20 000 de clienți au primit bilete de avion gratis înainte ca Hoover să oprească respectiva campanie promoțională, care i-a adus pierderi de 50 de milioane de dolari.

știi tu, e mișcarea aia filozofică americană care are legătură cu spiritualitatea...

Eseistul, poetul și filozoful Ralph Waldo Emerson a luat parte la funeraliile bunului său prieten Henry Wadsworth Longfellow

în 1882, dar zăpăcitul de el nu și-a putut aminti numele lui Longfellow. Întorcându-se către un individ îndoliat, i-a vorbit despre prietenul său, spunându-i „Acest domn", după care a adăugat: „a avut un suflet minunat". Dar Emerson uita adeseori și numele obiectelor, trebuind să facă referire la acestea pe căi ocolitoare. „Instrumentul cu care se cultivă pământul" era, spre exemplu, plugul, iar „lucrul acela pe care-l iau din greșeală străinii" era umbrela.

nimeni nu-i perfect

Pe 28 iulie 1962, sonda spațială *Mariner 1* a fost lansată de la Cape Canaveral. Misiunea sa științifică era să ajungă pe Venus după 100 de zile petrecute în spațiu, să intre pe orbită, iar apoi să trimită informații prețioase înapoi pe Pământ. Numai că, la 4 minute de la lansare, racheta în valoare de 18 milioane de dolari s-a abătut periculos de la cursul normal și a trebuit să fie distrusă. Care a fost cauza celor întâmplate? Cineva uitase să introducă un simbol în programul calculatorului.

dar suntem convinși că nu e plat

Propunerea originală, din 1970, pentru satelitul și racheta nucleară din programul Star Wars, care au costat mai multe miliarde de dolari, a trebuit să fie revăzută în momentul când oamenii de știință implicați în proiect au suferit o pierdere de memorie fantastică. Era nevoie de calcule incredibil de elaborate ca o rețea de sateliți să poată detecta rachetele inamice, urmând ca acestea să fie distruse de către antiaeriană înainte de a ajunge în S.U.A. Din nefericire, oamenii de

știință au uitat să ia în considerare dimensiunile exacte ale Terrei, făcând astfel imposibilă determinarea traiectoriilor probabile și a poziției vreunui focos.

spune-i că suni tu – suntem în toiul piesei

Memoria obișnuia să-i joace feste actorului A.E. Mathews în cele mai nepotrivite momente. Odată Mathews (1869–1960) juca într-o piesă în care la un moment dat era implicat un telefon foarte important pentru intrigă. El trebuia să răspundă, doar că, în momentul în care a ridicat receptorul, mintea lui s-a golit pur și simplu. Disperat, omul nostru s-a întors spre altcineva de pe scenă și i-a întins telefonul, spunându-i: „E pentru tine."

până când amnezia totală ne va despărți

În 1920, Albert Muldoon a acceptat să-i fie cavaler de onoare prietenului său Christopher la nunta care avea loc în Kileter, un sat din Irlanda de Nord. Uitând însă unde trebuia să stea în timpul ceremoniei, Muldoon s-a așezat în acea parte a mirelui unde

n-avea ce să caute. Preotul, care nu aruncase nici măcar o privire spre fericitul cuplu, i s-a adresat doar lui Muldoon în timpul slujbei, nicidecum lui Christopher. Complet confuz, Muldoon a răspuns îndatoritor întrebărilor preotului, în timp ce Christopher a suferit el însuşi o pierdere de memorie, uitând cum trebuia să decurgă ceremonia. Abia când Muldoon a fost pe ce să semneze în registru, la rubrica „Mire", şi-a dat seama şi mireasa că era pe cale să se mărite cu altcineva.

şi când te gândeşti că tot *apar în hall of fame*

În primul deceniu al secolului trecut, aruncătorul Rube Waddell de la Philadelphia Athletics, poate cel mai excentric jucător de baseball din istoria acestui joc, dispărea adeseori între reprize în momentul în care era afară din joc. O dată, după o căutare disperată, Waddell a fost găsit în afara stadionului, jucând bile cu copiii din preajmă; altă dată a fugit să urmărească o maşină de pompieri. Câteodată ajungea la stadion doar cu câteva minute înainte să înceapă meciul şi intra direct pe teren, smulgându-şi hainele de pe

el pe măsură ce se apropia de vestiar, pentru a-și pune echipamentul.

găsiți-l pe shakespeare – ne trebuie o rescriere

Pentru un film al Companiei Columbia Pictures, un scenarist trebuia să scrie un discurs important pentru director, pe care acesta urma să-l prezinte consiliului. Scenaristul a ales unul pe care Spartacus, sclavul roman ajuns căpetenie a rebelilor, îl ținuse oamenilor săi. „Ce dracu-i asta?" a explodat mai-marele de la Columbia Pictures, Harry Cohen, după ce a citit scenariul. Scenaristul i-a explicat de unde se inspirase, dar fără să-l impresioneze pe Cohen. „Nu vreau rahatul ăsta, s-a enervat el, vreau un discurs pe care să-l recunoască toată lumea." „Ceva în genul monologului lui Hamlet?" a întrebat scenaristul. „Nu! Nu! a strigat Cohen, recunoscut, de altfel, pentru temperamentul și memoria sa, ambele la fel de proaste. La ceva de genul *A fi sau a nu fi* mă gândeam!"

cred că am văzut-o pe mariel hemingway cu ea

Deși se spune că e cea mai mare distincție pe care o poate primi un actor, nici măcar un Oscar nu ține piept unei pierderi de memorie. În timpul festivității de decernare din 1979, Meryl Streep și-a lăsat statuia pentru cea mai bună actriță într-un rol secundar la toaletă. (Din fericire, a fost recuperată ceva mai târziu.)

al dumneavoastră, cu totul și cu tocul

James J. Sylvester, profesor la Johns Hopkins University în secolul al XIX-lea, era un distrat notoriu. Într-o după-amiază, el a oprit un student care ieșea la plimbare, i-a dat o călimară și l-a rugat s-o pună neîntârziat la poștă, deoarece aștepta un răspuns urgent.

ei, de-acum înainte,
dacă-i pe-așa,
o să vă contrazic și mai și!

Romancierul englez din secolul al XIX-lea Anthony Trollope a lucrat la poștă cea mai mare parte a vieții. Din cauza obiceiului său de a se trezi devreme și de a scrie la repezeală înainte de a pleca la muncă, Trollope a trăit, probabil, o frumoasă pierdere de memorie. Într-o bună zi, la o ședință, el s-a răstit la un coleg care luase cuvântul înaintea lui: „Nu sunt de acord cu nimic din ceea ce ați spus! Ce-ați spus?"

cu excepția acestui amănunt,
suntem în formă bună

În 1898, în Cuba, în timpul războiului dintre Spania și America, soldații americani care atacau San Juan Hill au dat peste niște garduri de sârmă ghimpată – prima linie a apărării. Problema a fost că nimeni nu-și amintise că trebuia să ia foarfeci. Nici măcar cei de la artilerie, care-ar fi trebuit să aibă așa ceva într-un atac al infanteriei, nu-și aduseseră aminte.

de ce parte eşti?

În 2002, oficialii de la Teamster Local 988 din Houston, Texas, au uitat, probabil, că de fapt conduc un sindicat, căci au angajat muncitori nesindicalizaţi pentru a ridica o nouă sală de conferinţe. Ei şi-au explicat apoi pierderea de memorie, spunându-le reporterilor că „Muncitorii din sindicat ne costă prea mult".

mă tem c-o să cinaţi singur în seara asta, domnule bonaparte

André-Marie Ampère, marele fizician francez, a fost invitat să ia cina împreună cu cel mai puternic om din lume, împăratul Napoleon. Ampère a uitat însă complet de invitaţie şi n-a mai apărut la cină.

vă rog să-l scoateţi odată pe omul ăla de-aici!

Marele dirijor Arturo Toscanini (1867–1957) acompania de multe ori orchestra cu vocea în timpul repetiţiilor. Numai că uneori uita

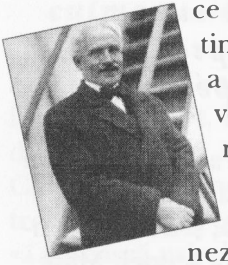

ce face, așa încât, o dată, în timpul unei repetiții generale, a cântat atât de tare, încât vocea sa a acoperit instrumentele. Toscanini a oprit orchestra și a izbucnit: „Pentru numele lui Dumnezeu, cine cântă?"

pe de altă parte, eu *o să mă plictisesc cumplit*

Într-o duminică, George Salmon, șeful de catedră de la Trinity College, Dublin, a ținut la biserică aceeași predică pe care o rostise cu un an înainte. Incapabil să găsească altă soluție, a dat înainte cu cititul predicii. Mai târziu Salmon a explicat de ce procedase așa: jumătate dintre credincioși nu fuseseră la slujbă cu un an în urmă, deci nu aveau de unde să știe că fusese aceeași predică; un sfert dintre ei o ascultaseră, dar, fiind la fel de uituci ca el, nu și-o mai aminteau, iar ceilalți fuseseră cu siguranță bucuroși s-o mai audă o dată.

fir-ar să fie! **ştiam** *eu că nu trebuia să lipsesc la ultimele şase repetiţii*

La o interpretare americană a operei *Ernani* de Verdi, în 1847, tenorul, care juca rolul unui tâlhar de origine nobilă, şi-a făcut o intrare spectaculoasă din stânga scenei. Mare i-a fost mirarea când a văzut că restul distribuţiei îl aştepta în partea opusă, cu faţa spre dreapta scenei. Când a încercat să-şi scoată spada, cum i-o cerea rolul, tenorul a reuşit doar să şi-o agaţe în teacă. În momentul în care a izbutit, în cele din urmă, s-o desprindă, n-a mai izbutit s-o vâre la loc. Ajuns la disperare, a rupt-o la fugă spre ieşire, numai că n-a ales-o pe cea bună. Uşa era ţintuită în cuie.

măcar o să jucăm table până la moarte

Exploratorul englez din secolul al XIX-lea John Franklin s-a târât prin întinderile îngheţate ale Arcticii însoţit de 129 de oameni care, printre altele, cărau cu ei un joc de table, cărţi şi cremă pentru lustruirea nasturilor de alamă. Pe de altă parte, oamenii uitaseră să ia cu ei carabinele, astfel încât, neputând să vâneze, au murit de foame.

culmea uitării!

Actorul Paul Greenwood a a avut o amnezie istorică în 1984, la premiera pe scena londoneză a piesei *The Happiest Days of Your Life.* Chiar la începutul primei scene, Greenwood trebuia să scrie un bilet, numai că n-a reușit să găsească prin buzunare un pix sau un creion. Publicul tăcea mâlc, așteptând să se întâmple ceva. Când Greenwood și-a recăpătat darul vorbirii, tuturor le-a fost clar că-și uitase complet replicile. Omul a încercat să improvizeze, vrând în același timp să păstreze ideea piesei. În cel de-al treilea act, el a întrebat publicul: „S-o iau de la capăt?" Uimiți de tot ce se întâmplase pe scenă, oamenii au strigat, la rândul lor, în cor: „Da!" *The Times,* în recenzia făcută piesei, a numit episodul „o amnezie de înalt nivel".

de asemenea, nu m-aș filma decât din prim-plan

Într-o zi, mogulul cinematografiei Cecil B. DeMille s-a trezit regizând o scenă în care un cowboy trebuia să cadă de pe cal după o rafală de împușcături. „Nu contează ce se întâmplă, i-a spus DeMille cowboy-ului, trebuie să continui să joci. Nu te oprești pentru nimic în lume." Scena a început cum nu se

poate mai bine, numai că a fost atât de autentică, încât un doctor aflat în studio, nou într-ale Hollywoodului, chiar a crezut că omul fusese rănit, așa încât a dat fuga să-i acorde primul ajutor, stricând filmarea. DeMille, cuprins de furie, s-a repezit după el, scuturându-l și blestemându-l în așa hal, încât bietul doctor a rupt-o la fugă. Mai târziu, când a revăzut secvențele filmate, DeMille a fost surprins să-l vadă pe doctor urmărit de un bărbat chel, care-l tot scutura și înjura. „Cine Dumnezeu mai e și ăsta?" s-a minunat el. „Doctorul studioului", l-a lămurit un asistent. „Nu, nu el, celălalt bărbat, cel cu limbajul ăla murdar." „Păi, domnule, acela sunteți chiar dumneavoastră", a bălmăjit asistentul. „Tinere, ți se poate *părea* c-aș fi eu, dar te asigur că nu-i așa. Eu nu vorbesc niciodată-n halul ăsta."

geniul se alege cu fata, geniul pierde fata, geniul găsește fata, geniul pierde biletul

Pe la sfârșitul anilor 1930, Albert Einstein a plecat din Berlin spre Statele Unite, în vizită. Arhivele Einstein păstrează o pagină unde sunt reproduse însemnările lui Einstein din

această călătorie: „Pagina aceasta descrie plecarea febrilă a lui Einstein și a soției sale, Elsa, din gara din Berlin, în data de 30 noiembrie 1930. Mai întâi el și-a pierdut soția, a regăsit-o, apoi a pierdut biletele, dar a reușit să le găsească și pe acestea. Așa a început cea de-a doua călătorie a lui Einstein spre S.U.A."

al patrulea premiu anual pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

Soția scriitorului G.K. Chesterton s-a obișnuit treptat cu diversele pierderi de memorie ale soțului ei. Odată, pe când acesta făcea baie, femeia l-a auzit ieșind din cadă. După un timp în care nu s-a mai întâmplat nimic, s-a auzit un pleoscăit puternic. S-a dovedit că scriitorul uitase ce făcuse și se vârâse din nou în cadă. Când și-a dat seama într-un târziu, el a strigat: „Fir-ar să fie, am mai fost aici!"

opriți greșeala de geografie

În 1999, Poșta din S.U.A. a scos pe piață o emisie de timbre în valoare de 60 de cenți bucata,

pe care era reprodus Marele Canion. Textul imprimat pe timbre era următorul: „Marele Canion, Colorado". Doar că Marele Canion e în Arizona.

asta ar trebui să țină

În 1989, Barry Buchstaber stătea în spatele unei mașini care avea două geamuri sparte, când un polițist din San Mateo, California, s-a apropiat și i-a cerut actele. Distrat, Buchstaber i-a dat singurul document oficial pe care-l avea asupra lui: o copie după un mandat de arestare pentru conducere fără permis.

am uitat cum îi spune când ai o amnezie care ține zece ani

David Bowie a spus cândva că nu-și mai amintea părți importante din viața sa, lucru pentru care a dat vina pe droguri. „Spre exemplu, nu-mi amintesc nimic, dar absolut nimic, din anul 1975!" s-a văicărit el.

mă tem că va trebui să te scădem din echipă, niels

Fizicianul danez Niels Bohr, un excelent sportiv în tinerețe, a fost portarul uneia dintre cele mai bune echipe de fotbal din Danemarca în 1905. Într-un meci cu o echipă germană, un adversar a trimis o minge spre poarta daneză. Toată lumea se aștepta ca Bohr să iasă și s-o prindă fără probleme, dar el s-a uitat în schimb năuc la una dintre bare. Ce-i atrăsese atenția în felul ăsta? Niște calcule matematice pe care le scrisese acolo ceva mai devreme. Nemții au înscris, iar Bohr n-a mai prins niciodată echipa națională.

voiam doar să văd dacă-ți amintești

Legendarul agent și producător Leland Hayward (1902–1971) reprezenta scenariști de top și staruri foarte bine cotate, precum Katharine Hepburn, Gene Kelly, Judy Garland, Fred Astaire sau Ginger Rogers. Într-o zi, aceasta din urmă s-a plâns de scenariul pe care i-l trimisese un producător. Hayward s-a dus întins la biroul acestuia.

„Cum poți s-o insulți așa pe Ginger, dându-i o asemenea porcărie de scenariu, asemenea aiureli?" a țipat Hayward. „Ieși până nu te dau eu afară! s-a enervat producătorul. Doar tu ne-ai vândut scenariul!"

s-auzim, pentru papă

În 1970, când președintele Richard Nixon a vizitat Vaticanul, secretarul Apărării, Melvin Laird, unul dintre arhitecții războiului din Vietnam, și-a făcut apariția trăgând cu poftă dintr-un ditamai trabucul. I s-a spus imediat să scape de el înainte să apară Papa. Ascultător, secretarul a vârât trabucul într-un buzunar, numai că a uitat să-l stingă. Chiar când a apărut Papa, haina lui Laird a început să fumege, iar apoi a luat foc de-a binelea. Laird a început să se plesnească frenetic peste buzunar, îndemnându-i astfel pe ceilalți oaspeți să i se alăture în ceea ce în mod greșit aceștia interpretaseră drept aplauze pentru suveranul pontif.

și a întrebat pe cineva cine a câștigat războiul civil

Actorul american Joseph Jefferson (1829–1905) se afla în liftul din clădirea

Bursei newyorkeze, când alături de el a urcat un bărbat a cărui înfățișare i se părea cunoscută. Bărbatul l-a salutat foarte călduros, dar Jefferson nu și-a amintit și pace cine era. „Am tatonat terenul, întrebându-l cum de se afla la New York", i-a povestit ceva mai târziu Jefferson unui prieten, „la care omul, puțin surprins, mi-a spus că locuiește în oraș de câțiva ani buni. În cele din urmă, i-am dat de înțeles, pe ocolite, că nu-mi aminteam numele lui. M-a privit o clipă, apoi mi-a zis aproape în șoaptă că numele său e Ulysses S. Grant." Cel căruia i-a povestit Jefferson toată tărășenia l-a întrebat ce s-a mai întâmplat după aceea. „Păi, am coborât la etajul următor."

sir benjamin, pari foarte tras!

Eminentul chirurg englez Sir Benjamin Collins Brodie (1783–1862) se adâncise în scrierea unei lucrări când a fost târât, fără voia sa, la o petrecere. După ce a golit câteva pahare cu niște prieteni, s-a dus la toaletă să-și pregătească evadarea. Brodie plănuia să-și ia pălăria și să se strecoare printr-un grup de nou-veniți. Pe când se furișa afară, toți bărbații au izbucnit deodată în râs, în

timp ce femeile, jenate, au întors capul. Ajuns în hol, doctorul, perplex de-a binelea, a fost interceptat de gazda petrecerii, care a exclamat: „Doamne, Dumnezeule, Brodie, așa te îmbraci de obicei?!" Când s-a întors să se uite în oglinda din hol, Brodie a descoperit că, în loc de pălărie, își pusese la subsuoară capacul veceului.

nici nu puteai deosebi un munte de altul

Chiar și animalele pot suferi pierderi de memorie. Bruno, un St. Bernard utilitar din Alpi, era celebru pentru că uita mereu unde se afla și încotro mergea. În 1980, o echipă de căutare a trebuit să plece după Bruno, iar echipei i-a luat mai mult timp să ajungă la câine decât le-a trebuit alpiniștilor (la care urmă să ajungă el) să se refacă. A fost a opta oară în doi ani când Bruno a suferit o pierdere gravă de memorie, ceea ce i-a adus un sfârșit de carieră deloc glorios.

cine a spus că și citim? noi doar publicăm cărțile

O stranie pierdere de memorie a avut loc în 1975, când Chuck Ross, un scriitor cu un

simț al umorului mai răutăcios, a copiat de mână primele 20 de pagini ale romanului *Steps* al lui Jerzy Kosinski, câștigător al National Book Award în 1969. După aceea, Ross l-a trimis la patru edituri, sub numele său, inclusiv la Houghton Mifflin, editura care publicase cartea lui Kosinski. Toate l-au respins. Nefiind convins că își demonstrase punctul de vedere, în 1978 și 1979 Ross a trimis întregul manuscris, scris de mâna sa, la 14 editori și 13 agenți literari. Toți l-au respins, inclusiv Random House, primul său editor – fără a da vreun semn că l-ar fi recunoscut!

să dăm pur și simplu vina pe marțieni

În 1999, oamenii de știință de la NASA au trimis satelitul Mars Climate Orbiter la 416 milioane de mile distanță, ca să se plaseze pe orbita planetei roșii și să-i studieze suprafața. De navigare răspundeau două echipe. Din nefericire, una folosea unitățile americane de măsură, cealaltă sistemul metric și fiecare echipă a uitat să verifice calculele celeilalte. Înainte să poată intra pe orbită, nava s-a zdrobit fără speranță de suprafața planetei.

gravitația universală a uitării

Geniul științific al lui Sir Isaac Newton este indiscutabil. Nu însă și memoria lui. Într-o bună zi, doctorul William Stukely, un învățat foarte cunoscut pentru studiile sale despre Stonehenge, dar un străin pentru Newton, a mers la acesta acasă, dar servitoarea i-a spus că savantul era în biroul său și că nu putea fi deranjat. Stukely a luat loc și s-a pus pe așteptat. La scurtă vreme, o altă servitoare a apărut cu cina lui Newton, un pui, pe care l-a pus pe o masă, aproape de musafir. După o oră, Newton tot nu-și făcuse apariția, așa că, înfometat, Stukely a înfulecat puiul fără să clipească. În cele din urmă a apărut și Newton, scuzându-se că-și lăsase atâta vreme oaspetele să aștepte. „Dă-mi voie doar să mănânc repede ceva, după care o să fiu la dispoziția dumitale, sunt sleit de oboseală." Dând însă capacul la o parte, savantul n-a mai găsit decât o grămăjoară de oase. Jenat și gândindu-se că memoria îi juca iar feste, Newton a pus capacul la loc și s-a scuzat: „Dacă n-aș avea în față dovada, aș putea să jur că n-am mâncat nimic."

chiar trebuie să încercăm să ne urmărim mai bine proprietăţile

În 1986, cei de la National Park Service au trăit o pierdere de memorie foarte costisitoare când au cheltuit 230 000 de dolari pe o bucată de pământ în Washington, D.C., căci s-a dovedit ceva mai târziu că achiziționaseră deja pământul – în 1914.

justiţie oarbă

În 1982, un terorist a încercat să jefuiască un motel din Louisiana. Pregătit, acesta a dus un sac menajer de plastic pentru a-şi ascunde faţa, doar că a uitat să-i facă găuri pentru ochi. După ce şi l-a pus pe cap, a încercat să-l rupă cu degetele, timp în care s-a tot împleticit în holul motelului până a fost arestat.

oops!

Pe 6 mai 1984, Dallas Mavericks jucau cu Los Angeles Lakers în al patrulea meci din semifinalele Conferinţei de Vest a National Basketball Association. Mai rămăseseră doar

6 secunde de joc când Derek Harper, nou-venit la Dallas, a recuperat o minge de la Lakers și-a început să dribleze, ținând mingea la el –, o strategie bună când ești în avantaj. Din nefericire, scorul era egal, lucru care se pare că i-a scăpat lui Harper. Nici strigătele colegilor săi, rămași mască, nici cele de bucurie ale galeriei de 20 000 de oameni a echipei adverse nu l-au putut opri din driblinguri până când s-a încheiat jocul. Meciul a avut prelungiri, Lakers au câștigat, s-au impus și în meciul următor și au mers în finală. Dallas Mavericks – cu tot cu Harper – au rămas acasă.

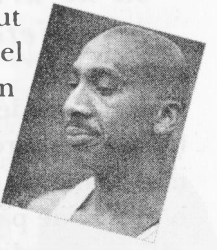

n-avem niște friptură și ceva plăcinte cu care să aruncăm în ei?

Armatele generalului englez James Abercromby erau de cinci ori mai mari decât forțele franceze când au atacat la Ticonderoga, New York, în 1750, numai că, în momentul în care generalul și-a trimis trupele să lupte exact în locul unde poziția inamicului era mai puternică, a dat cu piciorul avantajului. Mai rău de-atât, când viteaza,

dar decimata armată a generalului a reușit în cele din urmă să ajungă la fortificațiile de aproape trei metri înălțime ale francezilor, a trebuit să abandoneze asaltul, căci soldații uitaseră scările pe care trebuiau să urce.

dar promite-mi *că suni*

Michael Robinson a câștigat în 1992 medalia de argint *Sunday Express* pentru Distincții dubioase în Anglia, când a sunat la poliție să anunțe o bombă inexistentă, dar a fost atât de îngrijorat de costul apelului, încât le-a dat polițiștilor numărul lui de telefon și i-a rugat să-l sune ei.

și când zici că închide la bancă?

Când, în 1980, patru bărbați mascați au încercat să jefuiască o bancă de lângă Roma, au uitat să verifice și ora de închidere, sosind la trei minute după ce ușa de sticlă incasabilă de la intrare se închisese. Șeful hoților a încercat totuși să intre, aruncându-se în ușă ca s-o spargă. A căzut leșinat, așa încât complicii săi au trebuit

să-l care până la mașină și să dispară în graba mare.

nu găsești niciodată un taxi când ai nevoie

Când era frământat de probleme științifice, André-Marie Ampère, distratul fizician francez, avea obiceiul să scoată o bucată de cretă din buzunar și să scrie pe prima suprafață care-i ieșea în cale și se preta la așa ceva. Odată, în timpul unei plimbări prin Paris, Ampère a fost lovit de inspirație. Profitând de moment, el a început să scrie furibund o serie de comentarii și de ecuații pe prima suprafață pe care a găsit-o – și care s-a dovedit a fi capota din spate a unui preafrumos docar oprit acolo. Când a umplut întreaga suprafață, fizicianul a fost șocat văzând cum „tabla" sa pornește și se face nevăzută, luând cu ea soluția problemei.

chiar mi s-a părut *că mârțoaga mea e mai înceată ca de obicei*

Când reverendul William Lisle Bowles (1762–1850) se plimba zilnic călare pe un

drum cu taxă, îi plătea portarului doi penny pentru acest privilegiu. Într-o bună zi, el a luat-o pe jos pe același drum, iar când a trecut de poartă, i-a dat fără să stea pe gânduri portarului banii cuveniți. Omul l-a întrebat pentru ce erau banii. „Pentru cal, bineînțeles!" „Dar, domnule, nu sunteți călare!" a exclamat portarul. „A, merg pe jos?" a întrebat Bowles, privind confuz în jur.

cascadorii erau sigur democrați

În 2003, în timpul unei scene de urmărire, Arnold Schwarzenegger a fost victima unei pierderi colective de memorie a cascadorilor de pe platoul pe care se filma *Terminator 3*. Unul dintre membrii echipei i-a spus că primul obstacol pe care-l va întâlni va fi un zid de butaforie prin care va trebui să treacă. „Dar stai liniștit, o să treci fără probleme." „OK, a zis Schwarzenegger, hai s-o facem." În momentul în care au început filmările, Arnold s-a lovit din plin de zid, rănindu-se destul de grav. Cascadorii uitaseră să scoată grinda de susținere.

despre eticheta pierderilor de memorie

Scriitorul și actorul englez Hesketh Pearson venise într-o zi la un teatru din Londra, așteptând să discute cu Sir Herbert Beerbohm Tree (1853–1917), actor și directorul teatrului. La câteva scaune depărtare mai era cineva care-l aștepta tot pe Tree. Când acesta a catadicsit să apară, s-a așezat între ei și le-a zis: „Considerați că s-au făcut prezentările, căci nu-mi amintesc decât numele unuia dintre voi, iar asta n-ar fi deloc corect față de celălalt."

atingerea johnson

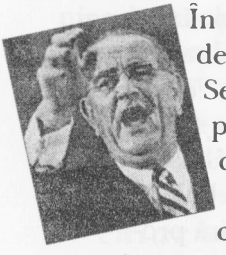

În 1961, reporterul Russell Baker de la *New York Times* ieșea de la Senat, când s-a ciocnit de vicepreședintele Lyndon Johnson, care l-a prins imediat de mânecă. „Iată-te! Chiar pe tine te căutam!" a strigat acesta, după care l-a tras după el în birou. Acolo, i-a ținut o predică despre cât de important era el – Baker – pentru administrația lui Kennedy și ce om bine informat era. În timp ce vorbea, Johnson a mâzgălit ceva pe o

bucată de hârtie, după care și-a chemat secretara și i-a dat-o. Aceasta a luat hârtia, a ieșit, a revenit peste puțin timp și i-a dat-o înapoi. Johnson a aruncat o privire la bucata de hârtie, apoi a aruncat-o și și-a terminat monologul. După o vreme, Baker a aflat și ce scria pe hârtie: „Cine naiba e individul cu care vorbesc?"

măcar n-a fost tot un tehnician

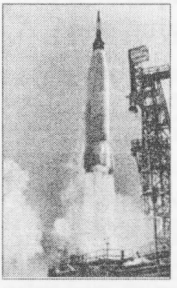

În zilele de început ale programelor spațiale, tehnicienii care aveau foarte importanta sarcină de a verifica rezervoarele cu combustibil ale unei rachete înaintea unui test de zbor au suferit o pierdere de memorie jenantă. Dat fiind că până și un fir de praf ar fi putut schimba cursul de zbor al unei rachete, cu urmări catastrofale, tehnicienii urcau în rezervoarele de combustibil înainte de lansare și curățau fiecare centimetru. De această dată însă, după ce au ieșit din rezervor, instrumentele de control indicau că mai exista o sursă de contaminare. Cum nu aveau altceva de făcut, tehnicienii

au intrat din nou în rezervor, moment în care și-au dat seama că uitaseră scara înăuntru.

ipso facto, incorrecto

Omul de știință, inginerul și profesorul de la Universitatea Manchester Osborne Reynolds, care a trăit în secolul al XIX-lea, uita câteodată că avea programat un curs. O dată, după ce trecuseră vreo zece minute și el tot nu apărea, studenții, foarte obișnuiți cu pierderile sale de memorie, au trimis portarul după el. Câteva minute mai târziu a apărut și profesorul, nervos și trăgându-și haina pe el. A luat un manual de pe masă, l-a deschis la întâmplare și a ales o formulă pe care a scris-o pe tablă, după care le-a spus studenților că era greșită și că avea să-și demonstreze imediat spusele. Uitând însă de prezența lor, a început să murmure ceva numai pentru sine, sfârșind prin a enunța triumfător ecuația și a exclama că, într-adevăr, formula era incorectă, dar fără să scrie pe tablă absolut nici un cuvințel din demonstrație.

în cazul ăsta, ar fi bine să încep să-mi învăț replicile

Când a devenit evident că A.E. Mathews (1869–1960) avea probleme cu învățarea replicilor pentru o piesă, actorul l-a asigurat pe director: „Știu că probabil crezi că n-o să-mi învăț replicile, dar îți promit că, și dac-am avea premiera lunea viitoare, m-aș descurca foarte bine." „Dar, Matty, premiera chiar e săptămâna viitoare", s-a neliniștit directorul.

altfel, ar scrie o sonată în sol major pentru o mână și jumătate

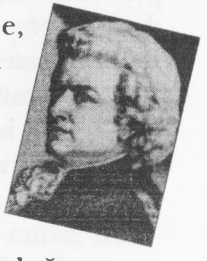

Ca mulți dintre cei care se confruntă cu pierderile de memorie, Wolfgang Amadeus Mozart uita adeseori numele oamenilor și ale locurilor. Dar cele mai impresionante momente de zăpăceală erau cinele, când soția sa trebuia să-i taie ea însăși friptura, ca nu cumva muzicianul să nu fie atent la ce făcea și să-și taie degetele.

e ora ouă şi-un sfert

Menajera lui Sir Isaac Newton l-a găsit o dată pe marele fizician în bucătărie, stând în faţa unei oale pline cu apă care dădea în clocot. Nedumerită, femeia nu ştia la ce să se uite mai întâi: la oala în care fierbea ceasul fizicianului, sau la Newton, care ţinea în mână un ou.

vezi ce impozit mare?
nu-i de mirare
că jefuiesc bănci!

În 1987, când Kevin Thompson a jefuit Mid-Atlantic National Bank din Bloomfield, New Jersey, şi-a dat seama că-şi uitase biletul prin care-l informa pe funcţionar că avea de-a face cu un jaf. Nici o problemă, l-a rescris pe spatele unui cec pe care i l-a dat unui trezorier, care mai târziu l-a predat poliţiei, care a avut în acel moment toate informaţiile necesare pentru a-l prinde pe făptaş.

mi-ar plăcea să te prezint noului nostru bursier la matematică

Când dr. William Archibald Spooner, faimosul administrator uituc și asistent la Oxford, a invitat un student la o petrecere care avea să se țină „în cinstea noului nostru bursier la matematică", studentul a replicat: „Dar eu sunt acela, domnule." „Nu contează, poți să vii, chiar și-așa."

câștigător la mustață – pardon, la zăbală – este iron liege

Jocheul Willie Shoemaker ar fi câștigat derby-ul Kentucky din 1957 dacă n-ar fi intervenit o pierdere de memorie fenomenală. În ultima tură, calul său, Gallant Man, conducea și asta ar fi făcut până la sfârșit dacă veteranul jocheu, care avea la activ sute de astfel de curse, n-ar fi uitat unde anume se afla. El a confundat al șaisprezecelea jalon, ultimul dinaintea sosirii, cu linia de sosire și s-a oprit triumfător. Calul aflat imediat în spate, Iron

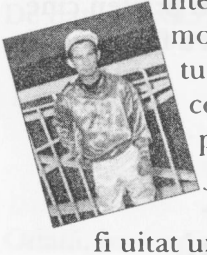

Liege, a trecut pe lângă ei și a câștigat derby-ul. Shoemaker, unul dintre cei mai buni jochei ai tuturor timpurilor, a fost suspendat timp de 15 zile pentru inexplicabila sa pierdere de memorie.

ciudat, credeam
că e tot un băiețel

Lordul Salisbury, prim-ministrul englez (1830–1903), uita câteodată cu ce era îmbrăcat. O dată i s-a interzis accesul într-un cazinou din Monte Carlo pentru că-i ieșise din minte că ar fi trebuit să-și schimbe hainele prăfuite de pe drum. Mai mult, purta pe cap o mănușă de lână pentru a se proteja de curent, dar uneori uita s-o scoată. Se spune că într-o zi stătea în spatele tronului reginei Victoria, când a văzut un tânăr care-i zâmbea. Când și-a întrebat un prieten cine era persoana, răspunsul uluit a fost: „Fiul tău cel mare."

nici o problemă,
oricum nu ne place
să mergem cu trenul

Christina, sora bunicului lui Lady Georgina Coleridge, scriitoare și jurnalistă britanică,

era atât de uitucă, încât la un moment dat i-a lăsat bacşiş unui taximetrist un bilet de tren spre Scoţia. Potrivit lui Lady Georgina, la sfârşitul Primului Război Mondial, când John, fiul Christinei, a trebuit să meargă în sudul Franţei pentru a-şi îngriji rănile, mama sa a insistat să-l însoţească. John aţipise doar de câteva minute când trenul s-a oprit în scârţâit de roţi. Se pare că mama lui îşi agăţase umbrela de semnalul de alarmă, acţionându-l. (Acţionarea semnalului de alarmă fără motiv fiind, bineînţeles, strict interzisă.) După ce John şi-a scuzat cât a putut mai bine mama, s-a culcat la loc, dar n-a apucat să doarmă mai mult de o jumătate de oră, căci mama lui l-a trezit să-i spună ce supărată era că toată lumea făcuse caz de umbrela ei, când tot ce făcuse fusese s-o agaţe undeva. Ceea ce, uitucă, a făcut din nou, trăgând o dată în plus semnalul de alarmă. De data aceasta, cei doi au fost daţi jos din tren.

cât de bine uită!

Odată, în timp ce se afla în vacanţă, dirijorul Artur Rodzinski, directorul Filarmonicii din New York din 1943 până în 1947, asculta radioul, când a dat peste un concert în

aer liber care abia începuse. Fabien Sevitzky dirija Simfonia a Cincea a lui Șostakovici, specialitatea lui Rodzinski. Pe măsură ce asculta, aprecierea lui Rodzinski pentru dirijor creștea, așa încât la un moment dat el s-a întors spre cei cu care era și s-a entuziasmat: „Ce bine susține linia! Ce echilibru excelent!" A admis că l-a subapreciat pe Sevitzky, dar când simfonia s-a terminat n-au izbucnit aplauze, cum ar fi fost normal, ci s-a auzit vocea crainicului care a explicat că, din cauza ploii, concertul nu mai avusese loc, așa încât cei de la radio îl înlocuiseră cu o înregistrare – aceeași simfonie, dar dirijată de Artur Rodzinski!

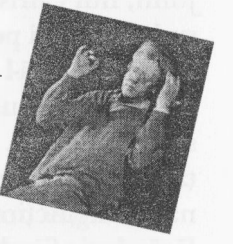

să nu mă duci la timp la biserică

În secolul al XVII-lea, când vicarul George Harvest cina la prietenii săi, avea obiceiul ca, la final, să-și ia la revedere de la ei, după care, în loc să iasă din casă, se ducea în sus pe scări. De multe ori era găsit dormind în altă casă. Dar lucrul care a pus capac a fost faptul că a lăsat aceeași femeie să-l aștepte

la altar de două ori. Era vorba despre fata episcopului Londrei, ceea ce explică, poate, de ce uitucul de Harvest a fost trimis să-și țină slujbele în sătucul Thames Ditton pentru tot restul vieții.

ai văzut ce casă sărăcăcioasă are?

La Universitatea din Königsberg, unde a predat, la sfârșitul secolului al XIX-lea, matematicianul David Hilbert, exista tradiția ca fiecare profesor nou să-i viziteze pe profesorii mai în vârstă. Când un coleg nou-venit i-a vizitat pe Hilbert și pe soția lui, tânărul s-a așezat, și-a pus pălăria lângă el și, politicos, a început o conversație. Mintea lui Hilbert, însă, era în cu totul altă parte, căci, după o vreme, profesorul a luat pălăria colegului său, și-a pus-o pe cap și și-a condus soția afară din propria casă, spunându-i: „Draga mea, cred că l-am deranjat destul pe bunul nostru coleg."

și am adus și bandaje!

În 1960, tânăra pe atunci Judi Dench juca rolul Julietei lui Shakespeare la Old Vic

Theatre din Londra. Conform spuselor ei, Judi tocmai se apleca peste trupul lipsit de viață al vărului ei Thybalt, plângând și strigând: „Unde-mi sunt părinții, dădacă?", moment în care tatăl ei adevărat, doctor de meserie, aflat în public împreună cu mama ei și lovit de o pierdere de memorie, a strigat cât îl ținea gura: „Aici, draga mea, pe rândul H!"

asta o să dăuneze serviciului meu

Un tămăduitor grec pe nume Aesclepiades, care lucra în Roma, era atât de sigur de talentul său într-ale medicinei, încât a jurat că nu va mai fi tămăduitor dacă se va îmbolnăvi el însuși vreodată. Mândria nu i-a fost totuși pusă niciodată la încercare, căci, nefiind atent, a căzut pe niște scări și și-a rupt gâtul.

gândesc mai bine în pijama

Într-o duminică dimineață devreme, marele gânditor al secolului al XVIII-lea Adam

Smith rătăcea prin grădină și începuse să-și pună tot felul de întrebări filozofice, care mai de care mai profunde. Fără să se uite pe unde mergea, a deschis poarta și și-a continuat drumul pe stradă. A ieșit din reverie abia când a auzit clopotele bisericii. Lumea care venea la slujba de dimineață a fost uimită la vederea eminentului filozof și economist, care nu purta altceva decât cămașa de noapte – și se afla la vreo douăzeci de kilometri depărtare de casă.

deși cei pentru care cânt de obicei nu se uită atât de atent

Plimbându-se într-o zi cu un prieten prin New York, Fritz Kreisler (1875–1962), violonistul și compozitorul de origine vieneză, a trecut pe lângă un uriaș magazin cu pești. Kreisler s-a oprit brusc, s-a uitat la pești și și-a revenit din derută. „Cerule! a exclamat el, asta-mi amintește că aveam un concert!" Se pare că peștii, așezați frumos pe rânduri, cu gurile căscate și ochii holbați, i-au adus aminte de publicul de la concertele sale.

cu siguranţă, nu ca păgânii ăia

La începutul anilor 1950, în timpul unei dezbateri pe problema Orientului Mijlociu, Warren Austin, un diplomat american şi delegat al S.U.A. la Naţiunile Unite, i-a sfătuit cu severitate pe evrei şi pe arabi „să se aşeze la masă şi să-şi rezolve problemele ca nişte buni creştini".

discursul meu din seara asta se numeşte „o să ardeţi cu toţii în iad"

În 1956, când lordul Carrington era înaltul comisar al Marii Britanii în Australia, s-a întâmplat să viziteze un orăşel din partea de vest a ţării. Îndreptându-se spre locul unde trebuia să ţină un discurs, Carrington a fost surprins să vadă că, la semnalul primarului, publicul s-a ridicat şi a început să cânte fantasticul *Hold the Fort*, cântec inspirat dintr-un incident din timpul Războiului Civil American. Probabil că lordul Carrington a avut impresia că întregul oraş căzuse pradă unei pierderi de memorie în momentul când alesese acest cântec, şi chiar în momentul când a ajuns la scenă, vocile au intonat:

„Iată, dușmanul ne-nvinge/ Cu Satana-n frunte,/ Iar ai noștri cad cu toții,/ Mici statui defuncte."

oscarul pentru cea mai bună imagine cu sus-n jos îi revine lui...

La festivitatea de decernare a Oscarurilor din 1947, actorul Ronald Reagan îi prezenta pe nominalizații la categoria cel mai bun film. În timp ce-și citea replicile de pe foi, trebuia să se mai întoarcă din când în când spre ecran, ca să vadă dacă ceea ce spunea era în concordanță cu imaginile prezentate. La un moment dat, însă, victimă a unei clipe de confuzie, a uitat să se mai întoarcă. Dac-ar fi făcut-o, ar fi văzut că imaginea era proiectată invers, cu susul în jos, pe tavan.

păi, dacă pantoful se potrivește...

Uitucul compozitor rus Aleksandr Scriabin (1872–1915) a apărut odată la o petrecere încălțat cu o pereche de cizme noi-nouțe. Când s-a întors acasă, purta alte cizme, vechi, deși nu-și amintea cum și unde și le pusese.

Lucru și mai ciudat, nici măcar nu erau la fel, ci desperecheate.

dacă vreți o nouă operație, nu ezitați să reveniți

Doi doctori norvegieni descriau într-un număr din 1974 al *Canadian Medical Association Journal* cazul unui tânăr și ambițios medic din Norvegia, care tocmai își termina practica pe lângă un chirurg renumit. Pe vremea aceea era un lucru obișnuit să nu ai cine știe ce comunicare cu un om atât de important, chiar dacă lucrai cot la cot cu el. Cum tânărul nostru medic era pe cale să termine practica, a aranjat cu sora-șefă să-l prindă pe doctor un moment singur, ca să-i vorbească. Zis și făcut. Când a sosit clipa, tânărul a început să-i mulțumească marelui om pentru perioada petrecută împreună și și-a luat la revedere. Chirurgul l-a privit peste ochelari și i-a zis: „Mulțumesc. Sper că v-ați recuperat complet și că sunteți mulțumit de felul cum ați fost tratat."

şi a fost numit „omul alb cu capu-n nori“

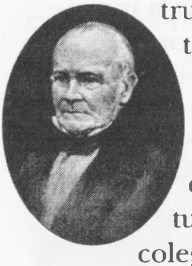

Thomas Nuttall (1786–1859), un pionier într-ale botanicii, era la fel de renumit pentru pierderile de memorie şi pentru munca de teren de-a lungul fluviului Missouri şi în Pacificul de Nord-Vest. Nuttall avea marele talent de a se rătăci şi de a se pierde adeseori de restul grupului, silindu-i astfel pe colegii săi să dea semnale luminoase pentru a-l ajuta să regăsească drumul spre tabără. Într-o noapte, însă, el nu s-a mai întors deloc, aşa că a fost organizată o expediţie de căutare. Numai că Nuttall a presupus că urmăritorii săi erau de fapt indieni, aşa că a fugit mai departe, rătăcindu-se şi mai rău. Scoşi din minţi, colegii l-au căutat timp de trei zile, până când, din greşeală, Nuttall a nimerit chiar în tabără. Altă dată, el s-a pierdut şi a rătăcit ore întregi, până n-a mai putut să meargă şi s-a lăsat să cadă, extenuat. Din fericire, unui indian care se întâmpla să treacă pe-acolo i s-a făcut milă de el şi l-a cărat cale de cinci kilometri până la râul cel mai apropiat, unde l-a suit într-o canoe şi l-a dus la destinaţie.

e mortal să iroseşti mormântul

În 1971, un doctor distrat a declarat la un moment dat, în Pecaya, Venezuela, un om mort, dar după ce prima lopată de pământ a fost aruncată peste sicriu, victima inconştientă, care suferise un atac de cord uşor, şi-a revenit, a împins în capacul sicriului până a reuşit să-l desprindă şi a ieşit din groapă ţipând şi blestemând. Din nefericire, soacra lui, care stătea liniştită lângă mormânt, a murit pe loc din cauza şocului, aşa că a fost înmormântată în groapa destinată ginerelui, asta după ce alţi doctori, nu primul, s-au asigurat că era într-adevăr moartă.

e cineva tennyson?

Într-o bună zi, tatăl lordului Alfred Tennyson, reverendul George Clayton Tennyson, a mers în vizită la un enoriaş. Când servitoarea acestuia a deschis uşa şi l-a întrebat cine este, mintea omului s-a golit brusc, iar el şi-a dat seama cu stupoare că, pentru câteva clipe, nu-şi amintea cum îl cheamă. Distrat, s-a îndepărtat şi a mers aşa până când un sătean i-a zâmbit şi l-a salutat: „Bună să vă fie ziua, domnule Tennyson." „În numele lui Dumnezeu, omule, aşa şi este!" a replicat acesta, emoţionat.

măcar eu nu mi-am uitat portofelul pe bancheta din spate

Chiar și celebrul violoncelist Yo-Yo Ma, cel care memora sute de compoziții muzicale, a fost doborât de o pierdere de memorie, ba chiar de una dezastruoasă – și-a uitat violoncelul în valoare de 2,5 milioane de dolari într-un taxi după un concert la Carnegie Hall. Când și-a revenit, artistul a fost întrebat cum de putuse uita ceva atât de prețios. „Practica", a venit neîntârziat răspunsul.

și poți să adaugi și memoria mea la lista aceea

Arhiepiscopul anglican Richard Chenevix Trench (1807–1896) s-a retras de la arhiepiscopia sa din Dublin pentru a-și petrece ultimii (doi) ani la Londra. Când s-a întors în Dublin să-și viziteze succesorul, pe lordul Plunkett, memoria i-a jucat o festă, așa încât Trench a uitat complet că nu mai era el gazda și i-a spus soției, în timpul cinei: „Mi-e

teamă, draga mea, că o să trebuiască să-l trecem și pe bucătar pe lista eșecurilor noastre."

voiam să văd cum reacționează publicul

Când actorul Franck Benson (1858–1939) a jucat rolul primitivului Caliban în *Furtuna*, trebuia să fie ridicat de glezne și, în timp ce se legăna astfel deasupra scenei, să se bată cu pumnii în piept ca Tarzan. Într-o seară, el s-a aruncat pe scenă din culise îmbrăcat în costumul său de fiară, machiat în așa fel încât să pară pe jumătate pește, jumătate mamifer, dar și-a dat seama că nu renunțase la ochelari.

mai ales nasul dumneavoastră nu mi se pare deloc cunoscut

Reverendul William Spooner (1844–1930), decan la New College, Oxford, și cel după al cărui nume s-au inventat *spoonerismele*, a dat într-o zi nas în nas cu o veche cunoștință. „Bună seara, domnule Spooner, l-a salutat bărbatul, presupun că nu vă amintiți

de mine." Spooner l-a privit o clipă şi i-a răspuns: „Dimpotrivă, îmi amintesc perfect numele dumneavoastră, doar că uitasem complet cum arătaţi."

am fi putut folosi exact aşa ceva în următorul film!

În timp ce discutau despre o nouă producţie MGM, Sam Goldwyn, un mare admirator al lui Cole Porter, le-a spus celor care lucrau la film că aveau nevoie de o melodie ca *Night and Day.* Nu mult după aceea, directorul studioului a mers în vizită la unul dintre asociaţii săi. La fonograf se auzea melodia cu pricina. „Ce cântec e ăsta?" a întrebat senin Goldwyn.

cineva o să plătească pentru asta

Ne amintim cu toţii de unde îşi lua Popeye puterea – din cutiile de spanac pe care le dădea pe gât cât era ziua de lungă. Leguma respectivă a fost declarată o sursă importantă de fier în 1890, iar în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când mâncarea

bogată în fier lipsea, spanacul a devenit o alternativă familiară. După cum s-a dovedit însă, reputația de aliment bogat în fier își avea originea într-un moment de zăpăceală. Chimiștii germani care cercetau chestiunea prin 1930 au descoperit că cercetătorii din secolul al XIX-lea făcuseră o greșeală când calculaseră conținutul de fier al spanacului, respectiv îl înzeciseră, punând virgula după o altă zecimală decât trebuia. Din păcate, părinții n-au aflat lucrul ăsta, așa încât leguma s-a încăpățânat să rămână pe farfuriile a milioane de copii nefericiți, chiar dacă, așa cum spunea și scriitorul Richard Mould, „Dacă voia fier, Popeye ar fi trebuit mai degrabă să mestece cutiile de spanac".

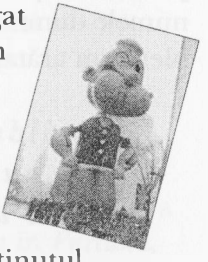

al cincilea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

Odată, scriitorul G.K. Chesterton mergea să țină un discurs, când a fost lovit de o pierdere de memorie. Momentul a fost suficient de traumatizant cât să-l facă să coboare din tren

și să-i telegrafieze imediat soției sale: „Sunt în Market Harborough. Unde ar trebui să fiu?" „Acasă", a venit prompt răspunsul.

amnezia e limba vorbită de distrați

În 1985, scriitorul și omul de radio Nigel Rees l-a întrebat pe unul dintre invitații săi de la emisiunea *Quote... Unquote* următorul lucru: „Cine a spus că *Violența este vorba de duh a analfabeților*?" Invitatul, jurnalistul și scriitorul Alan Brien, s-a gândit îndelung, după care i-a spus: „Nu cred să mai fi auzit vreodată lucrul ăsta. Îi aparține unui contemporan, nu cred să fie prea în vârstă cel care-a spus-o. Bernard Shaw nu, e prea bun... Chesterton, poate?" Bineînțeles, citatul îi aparținea lui Brien însuși.

dacă nu trebuia să dorm, ce caută patul ăsta aici?

La o petrecere dată de matematicianul german David Hilbert (1862–1943), soția i-a atras atenția că nu-și schimbase cămașa și i-a spus să se ducă imediat să se schimbe. Omul s-a conformat, numai că nu s-a mai

întors. Când soția sa s-a dus să-l caute, l-a găsit dormind buștean. Se pare că Hilbert își scosese haina, apoi cravata și cămașa, dar nu-și mai pusese alta, ci își dăduse și pantalonii jos, ajungând probabil între timp la concluzia că venise, de fapt, să tragă un pui de somn.

dacă aș ști cine ești, aș avea motive să-mi amintesc de tine

Când Winston Churchill a fost întrebat de cineva pe care nu și-l aducea aminte „Îți amintești de mine?", se pare că ar fi răspuns: „De ce, ar trebui?"

din fericire, radiografia șurubelniței a ieșit bine

În 1985, la Cannes, doctorii au fost uluiți când au descoperit, la radiografie, o șurubelniță de 18 centimetri în capul unui bărbat care se plângea adeseori de dureri! Cum se putuse întâmpla așa ceva? Și cum de supraviețuise pacientul? Nu după

mult timp s-a descoperit că, de fapt, șurubelnița nu era în capul bietului om, ci în aparatul cu care se făceau radiografiile, uitată acolo de un tehnician.

nu tu, *normal*, cealaltă *femeie îngrozitoare*

Când Sir John Gielguld i-a spus lui Elizabeth Taylor că performanțele actoricești ale lui Richard Burton se cam duseseră pe apa sâmbetei „de când se însurase cu femeia aia îngrozitoare", uitase probabil că femeia cu care se căsătorise Burton în 1964 era chiar Elizabeth Taylor!

m-ai spart!

În 1989, comerciantului de vinuri William Sokolin i-a fost încredințată spre vânzare o sticlă de Château Margaux din 1787 care-i aparținuse pe vremuri lui Thomas Jefferson. La licitație, Sokolin a stabilit un preț de pornire de 500 000 de dolari, din partea unui client anonim, dar nici un ofertant n-a vrut să-i dea banii ceruți. Mai târziu, comerciantul a avut nefericita idee de a lua cu el sticla la cină, la restaurantul Four

Seasons. Când se pregătea de plecare, spre groaza tuturor, un chelner distrat, care împingea o măsuță pentru cafea a dat peste sticlă și a spart-o, vărsând conținutul atât de prețios pe podea. (Sticla fusese asigurată, dar la o sumă care nu se ridica nici la jumătatea celei cerute de Sokolin la licitație.)

fă cum ți-am zis să faci, nu cum n-am zis

Într-o bună zi, Benjamin Jowett, decanul de la Balliol College, Oxford, a făcut o plimbare lungă împreună cu unul dintre studenții săi. La începutul drumului, tânărul a încercat din greu să pornească o conversație, dar Jowett, distrat, era pierdut în gânduri. De fapt, n-a schimbat o vorbă cu studentul său – cu excepția bolboroselilor ocazionale adresate sieși, înainte să cadă din nou într-o tăcere grea. Cu toate astea, la sfârșitul plimbării, Jowett s-a întors spre tânărul neajutorat și l-a sfătuit, sigur pe sine: „Ar fi bine să exersezi arta conversației. La revedere."

îți fac fundul arșice!

Actorul american Osgood Perkins (1892–1937) juca într-o piesă în care trebuia să înjunghie pe cineva cu un cuțit. Într-o bună zi, recuziterul a uitat să pună cuțitul pe masă. Gândindu-se cum să facă să scape din situația penibilă, Perkins i-a tras un șut în fund actorului pe care-ar fi trebuit să-l înjunghie. În timp ce acesta se prăbușea, Perkins a anunțat mândru: „Din fericire, vârful pantofului meu e otrăvit!"

vezi că am dreptate?

Roland Tucker, membru al Consiliului orașului Dallas, era un cunoscut militant pentru prevenirea delictelor – el chiar a vrut să propună ca indivizii care-și uită cheile în contact să fie pedepsiți prin lege. Evident, la scurt timp după asta el însuși și-a uitat cheile în contact, alături de documentele despre prevenirea delictelor, pe care le lăsase pe locul din dreapta. Mașina i-a fost furată, cu tot cu chei și dosare.

cel de-al zecelea cerc e pentru uituci

Istoricul diplomat Charles S. Tansill de la Universitatea din Georgetown avea obiceiul de a păstra o sumă de bani într-un exemplar din *Infernul* lui Dante, pentru zile negre. Explicația sa era următoarea: „Când încep să mă întreb *Unde dracu' oi fi pus banii ăia?*, îmi amintesc imediat de ascunzătoare."

aş putea chiar să-mi amintesc să plătesc biletul

Max Schödel, celebrul pictor austriac din secolul al XIX-lea, s-a urcat o dată într-un taxi în Viena, iar șoferul l-a întrebat unde voia să-l ducă. După ce s-a gândit o vreme, Schödel i-a spus: „La numărul șase", singurul lucru pe care și l-a amintit. „O să-ți spun mai târziu și strada", l-a liniștit el apoi pe șoferul confuz.

din păcate, bancnotele de zece lire au fost cam arse

Un revelion agitat la New House Hotel, în Țara Galilor. Bucătarul-șef Albert Grabham

s-a gândit mult și bine și a hotărât că locul cel mai sigur unde putea depozita temporar banii și cecurile de la plățile online era cuptorul. Cine s-ar fi gândit să caute acolo? Se pare că nimeni, nici măcar Grabham, căci a doua zi dimineață, grăbindu-se să se apuce de prânzul pentru Anul Nou, el a aprins cuptorul, fără să-și amintească o secundă că banii erau acolo.

ne-am gândit că patru părți din pi ar fi mai bune decât 3,14

Constanta matematică π, reprezentată prin acest simbol, este raportul dintre circumferința și diametrul unui cerc. Ea are un număr infinit de zecimale, dar s-a convenit ca valoarea ei să fie aproximată la 3,14 sau 3,14159. E imposibil să treci prin școala generală fără să înveți despre această constantă, ca să poți rezolva apoi diverse probleme simple. Cu toate acestea, în 1897, membrii Adunării Generale din Louisiana au suferit o pierdere de memorie colectivă când, fără nici o altă explicație, au elaborat un document în care declarau că valoarea constantei pi ar fi fost egală cu 4. Asta ar fi dus la compromiterea tuturor calculelor

matematice și inginerești, dacă n-ar fi existat cineva căruia să-i vină mintea la cap.

să-ți spun ceva: sună ca un roman scris de un drogat

Se știe de când lumea și pământul că drogurile și alcoolul te fac să-ți amintești mai greu ce s-a întâmplat când erai sub influența lor. Chiar și așa, Sir Walter Scott pare să fi trăit o pierdere de memorie extraordinară în perioada când a fost dependent de laudanum, un calmant pe bază de opiu. În 1819, după ce a citit șpalturile celui mai nou roman al său, *Mireasa din Lammermoor*, Scott a mărturisit că nu recunoștea nici măcar un personaj, un incident sau o conversație.

„nimicurile" au dat bugetul peste cap

Președintele Dwight D. Eisenhower este cel care a creat ministerul cunoscut ca S.E.O. (Sănătate, Educație și Ocrotire) în 1953, dar se pare că n-a reușit niciodată să rețină de la ce veneau inițialele,

căci nu-i spunea decât Ministerul Sănătății, Ocrotirii și Nimicurilor.

mizeria lui beethoven

Beethoven uita adeseori să țină focul aprins în cameră iarna. Nu-și amintea niciodată că trebuia să-și mai spele geamurile sau să-și schimbe cămășile, decât dacă-i atrăgea cineva atenția. O dată, un polițist, socotindu-l vagabond, din cauză că marele compozitor uitase, probabil, să-și mai schimbe hainele de zile întregi, l-a băgat la închisoare. Dar dacă uneori compozitorul enervat azvârlea cu cărți și după servitorii săi, alteori, pradă zăpăcelii, îi plătea în plus.

cel de-al șaselea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

Chesterton i-a scris la un moment dat unui prieten: „În dimineața asta, mi-am spălat cu grijă cizmele cu apă caldă și m-am dat pe față cu cremă de ghete, mi-am turnat cafea peste sardine și mi-am pus pălăria la fiert.

Ar trebui ca toate astea să-ți dea o idee destul de clară despre starea minții mele..."

v-aș propune ca data viitoare să-i palpați glezna cu un par

Prin anii 1930, când televiziunea BBC se afla la începuturi, Jasmine Bligh era una dintre prezentatoare. Managerii s-au gândit să-i lege un mic mecanism electric în jurul gleznei, care ar fi trebuit să-i transmită un impuls aproape imperceptibil, atenționând-o astfel să înceapă să vorbească. Episodul acesta este considerat printre cele mai șocante din istoria zăpăcelii, deoarece mecanismul nu fusese testat înainte. Prima oară când a fost folosit, directorul din regia tehnică a spus „Începe, Jasmine", apoi s-a apăsat pe un buton, iar femeia a zbierat: „AAAAAU! Și bună seara tuturor!"

ce avar!

Ca să impresioneze femeile când ieșea cu ele, animatorul Harry Richman (1895–1972) obișnuia să-i lase chelnerului un bacșiș de 50 de dolari după ce primea meniul. O dată, Richman l-a întrebat pe șeful de sală

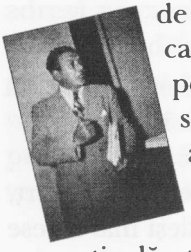

de la Stork Club, un local de lux, care a fost cel mai mare bacşiş pe care l-a primit vreodată. „O sută de dolari", i-a răspuns acesta. Richman i-a lăsat *două* sute, după care l-a întrebat: „Bun, şi-acum spune-mi, cine ţi-a lăsat o sută?" „Dumneavoastră, domnule Richman."

cu toate astea, cineva n-are nici o problemă în a citi redevenţele

Conform soţului scriitoarei Anne Rivers Siddons, când aceasta se pregăteşte să înceapă lucrul la un nou roman, e atât de preocupată, încât uneori nici nu vede pe unde merge, lovindu-se de pereţi. Se pare chiar că o dată a dus o cutie de suc de portocale în curtea din spate şi a vârât pisica în frigider.

ca la ușa dulapului

Într-o zi, senatorul Larry Pressler din Dakota de Sud, care a fost în exercițiu între anii 1979 și 1997, a încercat să plece de la o ședință ordinară a Comisiei pentru Comerț, dar a încurcat o ușă cu alta – deși mai fusese în încăperea respectivă de foarte multe ori –, intrând într-un dulap. A fost atât de jenat de întâmplare, încât s-a hotărât să rămână acolo până când colegii săi vor fi părăsit sala folosind adevărata ieșire. Ceea ce n-a observat însă a fost că unul dintre senatori, care-l surprinsese intrând pe altă ușă, a rămas să-l aștepte ca să-l salute până când, într-un târziu, s-a hotărât să iasă – asigurându-se, astfel, că zăpăceala lui avea să rămână în analele Congresului.

casă, dulce plasă

Prin anii '80, Jermund Skogstad, în vârstă de 50 de ani, prins cu mutatul în noul său apartament din Oslo, s-a gândit să mănânce ceva. Însă după ce a terminat de mâncat (într-un local aflat la oarecare distanță de casă) și a vrut să plătească, și-a dat seama că uitase să-și ia portofelul. Grav e că acesta nu conținea numai bani, ci și noua sa adresă –

adresă pe care nu și-a putut-o aminti cu nici un chip, indiferent cât a încercat. Într-un reportaj despre întâmplarea cu pricina, norvegianul a declarat că spera ca noua proprietăreasă să citească ziarul și să-l salveze de alte pățanii jenante.

stai s-o cunoști pe fiică-mea, e cam de vârsta ta

Marele poet și dramaturg William Butler Yeats (1865–1939) avea deja 54 de ani când s-a născut Anne, fiica lui. O dată, când Yeats

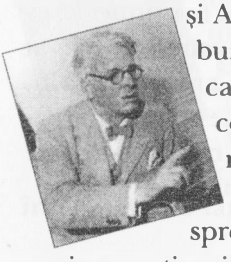

și Anne au coborât din autobuzul care oprea chiar în fața casei lor, scriitorul s-a întors confuz spre fată, pe care n-a recunoscut-o pe moment, și, văzând că se îndrepta spre poartă, a întrebat-o: „Pe cine cauți, micuțo?"

prima doamnă a uituceniei

Pe când era la Casa Albă, John F. Kennedy a găsit la un moment dat un bilețel pe care era notat „Magazin universal – 40 000 de

dolari". A recunoscut imediat scrisul soției sale și, cum era obișnuit cu dependența ei de cumpărături, a luat-o la întrebări. „Ce Dumnezeu înseamnă asta?" Femeia s-a uitat la bilet, s-a gândit o clipă, după care i-a spus: „Nu-mi amintesc".

draga mea, **încă** *sunt fericit să-ți ofer un autograf*

Doris Day se plimba pe o stradă din Beverly Hills, când a oprit-o un bărbat. Presupunând că era un admirator, Day l-a salutat, după care a vrut să-și continue drumul. „Nu-ți amintești de mine?" a strigat bărbatul în urma ei. „De ce, ar trebui?" a răspuns actrița. „Păi, n-aș zice c-ai avut chiar așa de mulți soți", a replicat cel de-al doilea bărbat al actriței, saxofonistul George Weidler.

Slavă distraților

Să sperăm că William James (1842–1910) a nimerit-o. Într-o bună zi, marele psiholog și filozof se plimba pe o stradă din Cambridge, Massachusetts, împreună cu doi studenți de la Harvard, când unul dintre ei

le-a arătat celorlalți un bărbat cu o frumoasă barbă albă, care vorbea de unul singur. „Oricine ar fi, e simbolul celor absenți din peisaj", a remarcat studentul. James a replicat după câteva clipe: „Vrei să spui că e prezent, dar în altă parte."

și ultima...

Mark Twain are, poate, și de această dată ultimul cuvânt în ceea ce privește uitucenia:

„Când eram ceva mai tânăr, a spus el spre sfârșitul vieții, nu-mi aminteam nimic, indiferent dacă se întâmplase sau nu; acum mă simt atât de șubred, încât probabil că în curând nu-mi voi mai aminti decât lucrurile care nu s-au întâmplat, de fapt, niciodată."

notă bibliografică

Toate episoadele din această carte sunt adevărate (din câte-mi amintesc). Ele provin din multe surse, inclusiv cărți, periodice, pagini de Web – prea multe, de fapt, pentru a le menționa pe toate fără să-mi forțez zdravăn memoria –, dar le sunt îndatorat în special următoarelor:

2 500 Anecdotes for All Occasions, edited by Edmond Fuller, Crown Publishers, 1942, 1970

Absent-minded? by James Reason and Klara Mycielska, Prentice-Hall, 1982

American Literary Anecdotes, by Robert Hendrickson, Facts on File, 1990

Awful Moments, by Phillip Norman, Penguin Books, 1986

Bartlett's Book of Anecdotes, edited by Clifton Fadiman and André Bernard, Little, Brown & Co., 1985

The Book of Heroic Failures, by Stephen Oile, Ballantine, 1986

Broadway Anecdotes, by Peter Hay, Oxford University Press, 1989

Bumper Crop, by Bennett Cerf, Garden City Books, 1952

The Cannibals in the Cafeteria, by Stephen Pile, Harper & Row, 1988

The Cassell Dictionary of Anecdotes, by Nigel Rees, Cassel, 1999

Congressional Anecdotes, by Paul F. Boller, Oxford University Press, 1991

Duh! by Bob Fenster, Andrews McNeel, 2000

Dumb, Dumber, Dumbest, by John J. Kohut and Roland Sweet, Plume, 1996

The Dumbest Moments in Business History, by Adam Horowitz and the editors of *Business 2.0*, compiled by Mark Athitakis and Mark Lasswell, Portfolio / Penguin Group, 2004

Eurekas and Euphorias, by Walter Gratzer, Oxford University Press, 2002

The Faber Book of Anecdotes, edited by editor Clifton Fadiman, Faber, 1985

Great Government Goofs, by Leland H. Gregory III, Dell Publishing, 1977

Great Operatic Disasters, by Hugh Vickers, St. Martin's Press, 1985

The Guinness Book of Humorous Anecdotes, by Nigel Rees, Guinness Publishing, 1994

Hollywood Anecdotes, by Peter Hay, Oxford University Press, 1990

The Little, Brown Book of Anecdotes, edited by Clifton Fadiman, Little, Brown & Co., 1985

The Lives of Great Composers, by Harold Schönberg, W.W. Norton, 1981, revised edition

Lords, Ladies, and Gentlemen, by Clifton Daniel, Arbor House, 1984

The Mammoth Book of Oldballs and Eccentrics, by Karl Shaw, Robin Publishing, Caroll & Graf, 2000

Mathematics: People, Problems, Results, by Douglas M. Campbell, Wadsworth Publishing, 1984

Mould's Medical Anecdotes, Richard F. Mould, Institute of Physics Publishing, 1996

Movie Stars Do the Dumbest Things, by Margaret Moser, Michael Bertin and Bill Crawford, Renaissance Books, 1999

My Favorite Intermissions, by Victor Borge, Dorset Press, 1971
Public Speaker's Treasure Chest, by Herbert Prochnow, Harper & Row, 1963
The Return of Heroic Failures, by Stephen Pile, Penguin, 1989
Rock Stars Do the Dumbest Things, by Margaret Moser and Bill Crawford, Renaissance Books, 1998
The Seven Sins of Memory, by Daniel L. Schacter, Houghton-Mifflin, 2001
The Speaker's and Toastmaster's Handbook of Anecdotes, by Jacob Braude, Prentice-Hall, 1971
Unusually Stupid Americans, by Kathryn and Ross Petras, Villard, 2003
What Were They Thinking? by Bruce Felton, Globe Pequot, 2003
The Wit's Thesaurus, by Lance Davidson, Avon Books, 1994
Anecdotage.com

T.F.

credite fotografice

AP/ Wide World Photos: p. 16, 18, 25, 27, 32, 33, 40, 42, 45, 48, 49, 53, 55, 57, 58, 60, 61, 65, 72, 78, 85, 89, 90, 91, 100, 103, 106, 108, 116, 120, 121, 123, 125, 128, 130, 137, 140, 142, 148, 151, 153, 155;
Hulton-Deutsch Collection/Corbis: p. 138;
The Granger Collection, New York: p. 114, 135.

COLECŢIA RÂSUL LUMII

„Când eram mai tânăr, nu-mi aminteam nimic, indiferent dacă se întâmplase sau nu; acum mă simt atât de şubred, încât probabil că în curând nu-mi voi mai aminti decât lucrurile care nu s-au întâmplat, de fapt, niciodată." Mărturisirea, semnată de Mark Twain, e doar unul dintre episoadele care semnalizează defecţiuni de funcţionare în mintea oamenilor celebri – politicieni şi actori, sportivi şi muzicieni, compozitori şi literaţi. Lângă Twain se aşază alte nume grele, care au căzut victimă – o dată, de două ori, de zece ori – uituceniei. Rod Stewart, de pildă, admite că nu-şi mai aminteşte numele iubitei care i-a inspirat hitul *Maggie May*. Ronald Reagan încurcă numele şefilor de stat pe care-i primeşte la Casa Albă. David Bowie jură cu mâna pe inimă că a uitat absolut tot anul 1975. Doris Day e incapabilă să-şi recunoască cel de-al doilea soţ, deşi stă cu el de vorbă pe stradă. În fine, destui oameni iluştri îşi pierd memoria, ceea ce nu-i împiedică să-şi scrie memoriile. Îi găsiţi în paginile acestui volum – confuzi, simpatici, gata să încurce borcanele. Uitaţi-vă la ei şi nu-i uitaţi.

În aceeaşi colecţie

Christopher Buckley
Fumatul strict permis

James Hamilton-Paterson
Gătind cu Fernet Branca

ISBN 978-973-50-2408-6